

Istuntoasiakirja

A8-0133/2017

30.3.2017

MIETINTÖ

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja
lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta

Esittelijä: Sven Giegold

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	3
PERUSTELUT.....	18
LIITE: LUETTELO YHTEISÖISTÄ JA HENKILÖISTÄ, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA.....	21
KANSAINVÄLISEN KAUPAN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	23
TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	28
YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	34
OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	42
KANSALAISVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	47
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	51
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	52

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta (2015/2041(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2014 tekemänsä päätöksen avoimuusrekisteriä koskevan toimielinten sopimuksen muuttamisesta¹,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 9 ja 10 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT),
 - ottaa huomioon 8. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman sääntöjen kehittämisestä edunvalvojien (lobbaajien) toiminnalle Euroopan unionin toimielimissä²,
 - ottaa huomioon 25. marraskuuta 2014 tehdyn komission päätöksen olla tapaamatta ei-rekisteröityneitä edunvalvojia ja julkaista tietoja edunvalvontaryhmien tapaamisista,
 - ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman asiakirjojen julkisuudesta (työjärjestyksen 104 artiklan 7 kohta) vuosina 2011–2013³,
 - ottaa huomioon Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) antamat avoimen ja rehellisen edunvalvonnan periaatteet,
 - ottaa huomioon 13. joulukuuta 2016 tekemänsä päätöksen Euroopan parlamentin työjärjestyksen yleisestä tarkistamisesta⁴,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnan mietinnön sekä kansainvälisen kaupan valiokunnan, talousarvion valvontavaliokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, oikeudellisten asioiden valiokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot (A8-0133/2017),
- A. ottaa huomioon, että ”unioni noudattaa kaikessa toiminnassaan kansalaistensa yhdenvertaisuuden periaatetta, jonka mukaan sen toimielimet, elimet ja laitokset kohtelevat kansalaisia yhdenvertaisesti” (SEU-sopimuksen 9 artikla); ottaa huomioon, että ”kaikilla kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa” ja ”päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia” (SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohta sekä vastaavasti myös sen johdanto-osan kolmastoista kappale, 1 artiklan toinen kohta ja 9 artikla); ottaa huomioon, että ”unionin

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0376.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0197.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0203.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0484.

toimielimet, elimet ja laitokset toimivat mahdollisimman avoimesti”
(SEUT-sopimuksen 15 artiklan 1 kohta);

- B. katsoo, että EU:n toimielimet ovat edistyneet avoimuutensa lisäämisessä ja ne ovat jo monessa mielessä kansallisia ja alueellisia poliittisia instituutioita pidemmällä avoimuudessaan, vastuuvellollisuudessaan ja lahjomattomuudessaan;
- C. toteaa, että vuoropuhelu lainsäätäjien ja yhteiskunnan välillä on olennainen osa demokratiaa, kuten myös edunvalvonta, ja että erilaisten etujen asianmukainen edustus lainsäädäntöprosessissa antaa parlamentin jäsenille tietoa ja asiantuntemusta ja on keskeistä moniarvoisten yhteiskuntien asianmukaisen toiminnan kannalta;
- D. toteaa, että etäisyys EU:n ja sen kansalaisten välillä on kasvanut ja tiedotusvälineiden kiinnostusta EU-asioihin on lisättävä, joten unionin toimielinten on tähdättävä toiminnassaan mahdollisimman pitkälle menevään avoimuuteen, vastuuvellollisuuteen ja lahjomattomuuteen; katsoo, että nämä periaatteet ovat keskeisiä ja toisiaan täydentäviä pyrittäessä edistämään hyvää hallintotapaa unionin toimielimissä ja lisäämään unionin toiminnan ja päätöksenteon avoimuutta ja että niiden olisi oltava toimielinten toimintakulttuurin tärkeimpiä periaatteita;
- E. ottaa huomioon, että kansalaisten luottamus unionin toimielimiin on ratkaisevaa demokratian, hyvän hallintotavan ja tehokkaan päätöksenteon kannalta; katsoo, että unionissa on vähennettävä vastuuvellollisuuteen liittyviä puutteita ja siirryttävä enemmän yhteistyöhön perustuviin valvonnan muotoihin, joissa yhdistyvät demokraattinen valvonta, muu valvonta ja tilintarkastustoimet ja joilla samalla lisätään avoimuutta;
- F. ottaa huomioon, että piilossa tapahtuva ja yksipuolinen edunvalvonta voi johtaa korruption riskiin ja saattaa olla merkittävä uhka ja vakava haaste päättäjien lahjomattomuudelle sekä kansalaisten luottamukselle EU:n toimielimiin; ottaa huomioon, että korruptiolla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ja se on vakava uhka demokratialle, oikeusvaltiolle ja julkisille investoinneille;
- G. toteaa, että pakollisen avoimuusrekisterin perustana olevaan uuteen säädökseen on sisällytettävä rekisterin soveltamisalaan kuuluvien toimintojen oikeudellinen määritelmä, sillä näin voitaisiin selkiyttää nykyisiä moniselitteisiä avoimuuden, lahjomattomuuden ja vastuuvellollisuuden määritelmiä ja tulkintoja;
- H. huomauttaa, että eräissä jäsenvaltioissa on jo otettu käyttöön kansallisia avoimuusrekistereitä;
- I. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 15 artiklan 3 kohdassa sekä perusoikeuskirjan 42 artiklassa ja Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä vahvistetun avoimuuden vaatimuksen mukaisesti kaikilla unionin kansalaisilla on oikeus tutustua toimielinten, elinten ja laitosten asiakirjoihin¹;

¹ Unionin tuomioistuimen tuomio 21.9.2010, Ruotsin kuningaskunta v. Association de la presse internationale ASBL (API) ja Euroopan komissio (C-514/07 P), Association de la presse internationale ASBL (API) v. Euroopan komissio (C-528/07 P) ja Euroopan komissio v. Association de la presse internationale ASBL (API) (C-532/07 P), yhdistetyt asiat C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, ECLI:EU:C:2010:541.

Avoimuusrekisterin tekeminen mahdollisimman pakolliseksi

1. on ilahtunut parlamentin puhemieshistön päätöksestä pyytää sen hallintoa laatimaan kaikille mietintöjen esittelijöille ja lausuntojen valmistelijoille malli, jolla he luovat vapaaehtoisen lainsäädännöllisen jalanjäljen ilmoittamalla, mitä edunvalvojia ja eturyhmiä he ovat kuulleet; katsoo, että malli olisi tarjottava käyttöön myös tietoteknisenä välineenä;
2. palauttaa mieliin, että 13. joulukuuta 2016 hyväksytyn tarkistetun työjärjestyksen mukaisesti jäsenten olisi omaksuttava järjestelmällinen käytäntö, jonka mukaan he tapaavat ainoastaan avoimuusrekisteriin rekisteröityjä edunvalvojia, ja kehottaa soveltamaan käytäntöä myös edunvalvojien sekä pääsihteerien, pääjohtajien ja poliittisten ryhmien pääsihteerien välisiin kokouksiin; pyytää parlamentin jäseniä ja heidän henkilöstöään tarkistamaan, ovatko edunvalvojat, joita he aikovat tavata, rekisteröityjä, ja, jolleivät he ole, pyytämään heitä rekisteröitymään mahdollisimman pian ennen tapaamista; kehottaa neuvostoa ottamaan käyttöön vastaavan määräyksen, joka kattaa pysyvät edustustot; katsoo tarpeelliseksi velvoittaa avoimuusrekisterissä olevat edunvalvojat osoittamaan asiakirjojen avulla, että näiden antamat tiedot ovat paikkansapitäviä;
3. palauttaa mieliin kokouksia koskevan tiedon julkaisemisesta 25. marraskuuta 2014 annetussa komission päätöksessä esitetyt määritelmät siitä, mitä ”kokouksella edunvalvojien kanssa” tarkoitetaan; muistuttaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 säännöksistä, joiden nojalla tiettyjä tietoja voidaan jättää julkaisematta; katsoo, että tällaiset säännökset eivät saisi koskea ainoastaan ”kahdenvälisiä” kokouksia vaan niihin olisi sisällyttävä kokoukset kansainvälisten organisaatioiden kanssa;
4. kehottaa puhemieshistöä luomaan tarvittavat välineet, jotta parlamentin jäsenet voivat halutessaan julkistaa parlamentin verkkosivuston profiilissaan kokouksensa edunvalvojien kanssa;
5. pyytää komissiota ulottamaan kaikkeen asiaankuuluvaan komission henkilöstöön (yksikönpäällikön tasolta ja sitä ylemmäksi) käytännön, jonka mukaan he tapaavat ainoastaan avoimuusrekisteriin rekisteröityjä organisaatioita tai itsenäisiä ammatinharjoittajia;
6. kehottaa komissiota julkistamaan kaiken EU:n päätöksentekoprosessiin osallistuvan asiaankuuluvan komission henkilöstön kokoukset ulkopuolisten organisaatioiden kanssa ottaen kuitenkin huomioon tarpeelliset tietosuojasäännöt; katsoo, että muusta näissä kokouksissa läsnä olevista henkilöstön jäsenistä olisi julkistettava yksikön tai jaoston nimi;
7. tukee komission EU:n toimielimille ja niiden henkilöstölle sekä erillisvirastoille esittämää pyyntöä, jonka mukaan ne pidättyisivät kutsumasta puhujiksi rekisteröimättömiä edunvalvojia, suojelemasta niiden tapahtumia tai isännöimästä tällaisia tapahtumia EU:n tiloissa ja antamasta niiden osallistua komission neuvoa-antaviin elimiin;

8. pyytää komissiota asettamaan kaikki tiedot EU:n toimielimiin kohdistuvasta edunvalvonnasta, sidonnaisuusilmoituksista, vahvistetuista eturistiriidoista ja asiantuntijaryhmistä helposti yleisön saataville keskitetyssä verkkoasiointipisteessä;
9. kannustaa komissiota ottamaan käyttöön toimenpiteitä, joilla edistetään tasapainoista edustusta lisäämällä aliedustettujen eturyhmien vaikutusmahdollisuuksia;
10. katsoo, että varsinkin lainsäädäntömietintöjen esittelijöiksi tai valiokuntien puheenjohtajiksi nimitettyjen Euroopan parlamentin jäsenten rooli EU:n lainsäädäntötyössä edellyttää, että he kertovat avoimesti yhteyksistään edunvalvojiin;
11. katsoo, että avoimuusrekisteriin rekisteröityjen yhteisöjen olisi oikea-aikaisesti tehtävä rekisterin soveltamisalaan kuuluviin toimintoihin liittyvien menojen pakolliset päivitykset rekisterissä, kun nämä menot ylittävät kyseiselle luokalle vahvistetun tason;
12. katsoo, että kaikki rekisteröidyt yhteisöt olisi velvoitettava julkaisemaan avoimuusrekisterissä luettelo kaikista lahjoittajista ja näiden yli 3 000 euron lahjoituksista ja ilmoittamaan vuosittain yksittäisten lahjoitusten luonne ja arvo; toteaa, että yli 12 000 euron arvoiset yksittäiset lahjoitukset olisi ilmoitettava välittömästi;
13. toistaa jo kauan sitten esittämänsä vaatimuksen siitä, että EU:n avoimuusrekisteriä tuetaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävällä säädöksellä, jollei ole mahdollista poistaa kaikkia porsaanreikiä ja toteuttaa kaikkien edunvalvojien täysin pakollista rekisteriä toimielinten välisellä sopimuksella; katsoo, että tällaista säädöstä koskevassa ehdotuksessa voitaisiin ottaa huomioon toimielinten sopimukseen ja parlamentin hyvään edunvalvontatapaan tehdyillä muutoksilla saavutettu edistyminen; muistuttaa komissiota 15. huhtikuuta 2014 antamassaan päätöslauselmassa¹ esitetystä kehotuksesta esittää vuoden 2016 loppuun mennessä lainsäädäntöehdotus pakollisen rekisterin perustamisesta SEUT-sopimuksen 352 artiklan perusteella;
14. toistaa neuvostolle ja sen valmisteluelimille esittämänsä kehotuksen osallistua avoimuusrekisteriin mahdollisimman pian; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita antamaan lainsäädäntöä, jolla edistetään edunvalvonnan avoimuutta; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön sääntöjä, joiden nojalla edunvalvojien olisi ilmoitettava avoimesti siitä, että niiden yhteyksillä kansallisiin poliittikkoihin ja julkishallintoihin pyritään vaikuttamaan unionin lainsäädäntöön;

Avoimuus, vastuuvollisuus ja lahjomattomuus yhteyksissä edunvalvojiin

15. muistuttaa 13. joulukuuta 2016 tekemästään päätöksestä pidättää erioikeudet niiltä, jotka ovat haluttomia tekemään yhteistyötä tutkinnoissa tai kuulemisissa sekä valiokuntakokouksissa, joilla on tiedonhankintatehtävä; kehottaa komissiota muuttamaan edelleen rekisteröityjen yhteisöjen menettelysääntöjä, jotta niitä kannustetaan olemaan antamatta ehdottoman vilpittömässä mielessä puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja tällaisten kuulemisten tai valiokuntakokousten aikana; katsoo, että avoimuusrekisteriin rekisteröityjä yhteisöjä olisi menettelysääntöjen nojalla

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0376.

kielletävä ottamasta palvelukseen henkilöitä tai organisaatioita, jotka salaavat edustamansa edut tai osapuolet;

16. katsoo, että ammattimaisten konsulttitoimistojen, lakiasiaintoimistojen ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivien konsulttien olisi ilmoitettava rekisterin kattamien toimintojen täsmällinen määrä, samalla kun otetaan huomioon, että tietyt henkilöt eivät eräiden jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön nojalla välttämättä täytä avoimuusrekisterin vaatimuksia;
17. katsoo, että rekisteröityjen yhteisöjen, lakiasia- ja konsulttitoimistot mukaan luettuina, olisi ilmoitettava avoimuusrekisterissä kaikki asiakkaat, joiden lukuun ne harjoittavat avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvaa edunvalvontatoimintaa; suhtautuu myönteisesti useiden asianajajaliittojen tekemiin päätöksiin, joissa tunnustetaan asianajajien oikeudenkäynteihin liittyvien toimintojen ja avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvien muiden toimintojen väliset erot; kehottaa lisäksi Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvostoa kannustamaan jäseniään toteuttamaan vastaavia toimenpiteitä, samalla kun otetaan huomioon, että tietyt henkilöt eivät eräiden jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön nojalla välttämättä täytä avoimuusrekisterin vaatimuksia;
18. panee merkille, että eräissä jäsenvaltioissa on ammattien harjoittamista koskevia säännöksiä, joilla erityisesti objektiivisesti estetään lakiasiaintoimistoja rekisteröitymstä avoimuusrekisteriin, jolloin ne joutuisivat paljastamaan tietoja asiakkaistaan rekisterin edellyttämällä tavalla; panee tässä yhteydessä kuitenkin merkille myös huomattavan riskin, että kyseisiä säännöksiä voidaan käyttää myös väärin sellaisten tietojen julkaisemisen välttämiseen, joita asianmukainen rekisterimerkintä edellyttää; pitää tässä yhteydessä myönteisenä juristien ammattialajärjestöjen havaittavaa valmiutta toimia yhteistyössä sen varmistamiseksi, että ammatin edun nimessä tällainen tietojen salaaminen rajataan yksinomaan tapauksiin, jotka lainsäädännössä on selvästi sallittu; kehottaa komissiota ja Euroopan parlamentin puhemiestä varmistamaan, että tämä valmius muuttuu käytännön toimiksi mahdollisimman nopeasti niin, että tulos voidaan kirjata muutettuun sopimukseen;
19. pyytää puhemiehistöä SEUT-sopimuksen 15 artiklan ja SEU-sopimuksen 11 artiklan mukaisesti edellyttämään avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa harjoittavilta rekisteröitymättömiltä organisaatioilta tai henkilöiltä rekisteröitymistä ennen pääsyä parlamentin tiloihin; katsoo, että vierailijaryhmät olisi vapautettava tästä vaatimuksesta; korostaa, että parlamentin olisi unionin kansalaisia edustavana toimielimenä edelleen harjoitettava avointen ovien politiikkaa suhteessa kansalaisiin ja ettei sen pitäisi luoda tarpeettomia esteitä, jotka estävät kansalaisia vierailemasta sen tiloissa;
20. pitää valitettavana, että Transparency Internationalin mukaan yli puolet EU:n edunvalvontarekisterin merkinnöistä vuonna 2015 oli epätasällisia, puutteellisia tai merkityksettömiä;
21. pyytää puhemiehistöä ja pääsihteeriä helpottamaan edunvalvojien kulkulupien uudelleenaktivointiprosessia perustamalla erillisen uudelleenaktivointipalvelun, jotta voidaan välttää liiallinen odotusaika tiloihin pääsyssä; kehottaa poistamaan rajoituksen,

jonka mukaan parlamentin tiloihin pääsee samanaikaisesti enintään neljä kulkuluvan haltijaa;

22. muistuttaa lähipiirin kulkuluvista 13. joulukuuta 2016 tehdystä parlamentin päätöksestä ja kehottaa pääsihteeriä muuttamaan 13. joulukuuta 2013 annettuja parlamentin tiloihin pääsyn mahdollistavia kulkulupia koskevia sääntöjä niin, että jokainen lähipiirin kulkulupaa hakeva 18 vuotta täyttänyt henkilö velvoitetaan allekirjoittamaan asiakirja, jossa hän vakuuttaa, ettei hän harjoita avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa;
23. katsoo, että on tarpeen ottaa pikaisesti käyttöön toimitettujen tietojen asianmukainen seurantajärjestelmä, jotta voidaan varmistaa, että rekisteröityneiden antamat tiedot ovat merkityksellisiä, paikkansapitäviä, ajantasaista ja kattavia; pyytää tältä osin lisäämään tuntuvasti resursseja Euroopan parlamentin avoimuusyksikössä ja avoimuusrekisterin yhteisessä sihteeristössä;
24. katsoo, että avoimuusyksikön ja avoimuusrekisterin yhteisen sihteeristön olisi tarkistettava rekisteröityjen yhteisöjen ilmoitukset vuosittain tarpeeksi suurten satunnaisotosten perusteella niin, että saadaan merkityksellistä, paikkansapitävää, ajantasaista ja kattavaa tietoa;
25. katsoo SEU-sopimuksen 4 artiklan 2 kohtaan ja 5 artiklan 2 kohtaan viitaten, että demokraattisesti valitut ja valvotut valtion instituutiot kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla ja niitä unionin toimielimissä edustavat tahot samoin kuin niiden sisäiset elimet ja viralliset ja epäviralliset yhteenliittymät sekä yksinomaan niistä koostuvat kattojärjestöt olisi jätettävä EU:n avoimuusrekisterin ulkopuolelle, jos ne toimivat yleisen edun mukaisesti, sillä ne ovat osa EU:n monitasoista hallintojärjestelmää;

Lahjomattomuuden puolustaminen eturistiriidoilta

26. kehottaa niitä EU:n toimielimiä ja elimiä, joilla ei vielä ole menettelysääntöjä, laatimaan sellaiset mahdollisimman pian; pitää valitettavana, että neuvosto ja Eurooppa-neuvosto eivät ole vieläkaan hyväksyneet jäsentensä menettelysääntöjä; kehottaa neuvostoa laatimaan erityiset eettiset säännöt, muun muassa seuraamuksista, joilla puututaan kansallisiin edustajiin liittyviin erityisriskeihin; katsoo, että neuvoston on oltava aivan yhtä vastuuvetäjä ja avoin kuin muiden toimielinten; kehottaa myös hyväksymään menettelysäännöt EU:n kahden neuvon-antavan elimen, alueiden komitean sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, jäsenille ja henkilöstölle; kehottaa EU:n virastoja laatimaan johdonmukaisen toimintapolitiikan suuntaviivat hallintoneuvostojen jäsenten ja johtajien, tieteellisten komiteoiden asiantuntijoiden sekä valituslautakuntien jäsenten eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi sekä päättämään selkeästä eturistiriitoihin sovellettavasta toimintatavasta ja panemaan sen täytäntöön noudattaen EU:n erillisvirastoihin sovellettavan yhteisen lähestymistavan jatkotoimia koskevaa etenemissuunnitelmaa;
27. katsoo, että kaikkien EU:n virkamiesten, väliaikaiset toimihenkilöt, valtuutetut avustajat, sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mukaan luettuina, on osallistuttava koulutukseen, joka koskee edunvalvojien kanssa toimimista ja

eturistiriitoja, esimerkiksi sisällyttämällä lahjomattomuus ja avoimuus pakollisena käsiteltävänä asiana palvelukseenottomenettelyihin ja arviointikeskusteluihin;

28. korostaa tarvetta lujittaa lahjomattomuutta ja parantaa eettisiä toimintapuitteita soveltamalla selkeitä, tiukennettuja menettelysääntöjä ja eettisiä periaatteita, jotta on mahdollista kehittää yhteinen toimiva lahjomattomuuden kulttuuri kaikissa unionin toimielimissä ja erillisvirastoissa;
29. myöntää, että nk. pyöröovi-ilmiö voi olla haitallinen toimielinten ja edunvalvojien välisille suhteille; kehottaa EU:n toimielimiä tarkastelemaan tätä ongelmaa järjestelmällisesti ja oikeasuhteisesti; katsoo, että kaikkia pyöröovi-ilmiötä koskevia sääntöjä olisi sovellettava myös neuvoston puheenjohtajaan;
30. pyytää tiukentamaan entisiä komission jäseniä koskevia rajoituksia pidentämällä karenssiaika kolmeen vuoteen ja tekemällä siitä sitova ainakin kaikessa avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvassa toiminnassa;
31. katsoo, että päätökset, jotka koskevat ylempien virkamiesten ja entisten komission jäsenten uusia tehtäviä, on annettava tehtäväksi viranomaiselle, joka on nimitetty tähän tehtävään mahdollisimman riippumattomasti niistä, joihin sen päätökset vaikuttavat;
32. pyytää kaikkia unionin toimielimiä julkistamaan vuosittain EU:n tietosuojasääntöjä noudattaen tiedot toimielinten palveluksesta lähteneistä ylemmistä virkamiehistä ja heidän uusista tehtävistään;
33. katsoo, että olisi harkittava 18 kuukauden karenssiaikaa sääntelyntarkastelulautakunnan ulkopuolisten ja väliaikaisten jäsenten nimityksen päättyessä paremman lainsäädännön yhteydessä ja Euroopan investointipankin hallintoneuvoston jäsenten nimityksen päättyessä ja että tänä aikana he eivät saisi harjoittaa edunvalvontaa yrityksensä, asiakkaansa tai työnantajansa puolesta EIP:n hallintoneuvoston jäseniin tai pankin henkilökuntaan nähden;

Asiantuntijaryhmien lahjomattomuus ja tasapainoinen kokoonpano

34. on ilahtunut siitä, että komissio aikoo toteuttaa jatkotoimia eturistiriitoja asiantuntijaryhmissä koskevien oikeusasiamiehen suositusten perusteella, ja kannattaa yksiselitteisesti kunkin henkilökohtaisessa ominaisuudessaan nimitetyn asiantuntijan riittävän yksityiskohtaisen ansioluettelon julkaisemista ja sidonnaisuuksia koskevan ilmoituksen julkaisemista asiantuntijaryhmärekisterissä;
35. tukee oikeusasiamiehen suositusta, että avoimuusrekisteriin kuulumisesta tehdään vaatimus asiantuntijaryhmiin nimittämiseksi niille jäsenille, jotka eivät ole hallituksen virkamiehiä eivätkä saa kaikkia muita tulojaan tai valtaosaa niistä valtion instituutioilta, kuten yliopistoilta, jolloin oletetaan, että viimeksi mainitut eivät saa rahoitusta edunvalvojilta ja taloudellisilta ja kaupallisilta sidosryhmiltä;
36. katsoo, että säännös, joka sisältää yleisiä kriteerejä taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten etujen rajaamiseksi oikeusasiamiehen suosituksen mukaisesti ja asiantuntijoiden sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten perusteella, auttaisi komissiota valitsemaan entistä tasapainoisemmin eri eturyhmiä edustavia asiantuntijoita;

37. kehottaa komissiota asettamaan asiantuntijaryhmien kokousten kaikki pöytäkirjat julkisesti saataville verkkosivustollaan niin, että niistä käy ilmi myös esitettyjen näkemysten moninaisuus;
38. kehottaa komissiota varmistamaan, että kuulemisissa selvitetään avoimia kysymyksiä sen sijaan, että pyritäisiin pelkästään vahvistamaan jo valittu toimintavaihtoehto;

Euroopan parlamentin vaalien lahjomattomuus

39. katsoo, että Euroopan vaalilain nojalla puolueiden ehdokasnimitykset on tehtävä demokraattisesti, salassa ja niin, että jäsenillä on siihen asianmukainen sananvalta, ja että lainvoimaisessa tuomiossa EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuneesta tai jäsenvaltioissa tapahtuneesta korruptiosta tuomittujen henkilöiden olisi menetettävä vaalikelpoisuutensa ajaksi, joka on oikeassa suhteessa rikoksen vakavuuteen; huomauttaa, että tällainen kelpoisuuden eväämismenettely on jo käytössä joissakin jäsenvaltioissa; katsoo, että uudessa säädöksessä, kuten direktiivissä, voitaisiin vahvistaa yhteiset vähimmäisvaatimukset korruptioon perustuvaa kelpoisuuden eväämistä koskeville eri jäsenvaltioiden erilaisille käytännöille ja oikeudellisille kehyksille;

Komission jäsenten oikeudellisen vastuuvollisuuden lujittaminen

40. kehottaa komissiota hyödyntämään jäsenvaltioiden hyviä käytäntöjä ministerilaeista tekemällä lainsäädäntöehdotuksen, jossa vahvistetaan komission jäsenten avoimuutta koskevat velvoitteet ja oikeudet yhteispäätösmenettelyä noudattaen;
41. kehottaa siirtämään yhteispäätösmenettelyyn komission jäsenten korvauksia, palkat mukaan luettuina, koskevan päätöksen, jonka yksinomaan neuvosto on tehnyt sitten Euroopan yhteisöjen perustamisen;
42. toteaa, että joistakin jäsenvaltioista puuttuvat ministerilait, joissa suljetaan pois se, että viranhaltijat omistavat yrityksiä kokonaan tai osittain;

Eturistiriidat yhteistyössä harjoitettavassa hallinnoinnissa ja kolmansissa maissa unionin varojen hallinnoinnin yhteydessä

43. näkee vakavan eturistiriidan siinä, että unionin viranhaltijoiden yritykset voivat hakea unionin varoja tai saada niitä alihankkijoina ja omistajat ja viranhaltijat vastaavat samalla itse kyseisten varojen käytön sääntöjenmukaisuudesta ja valvovat sitä;
44. vaatii komissiota säätämään kaikissa tulevilla unionin maksuja koskevissa laeissa, että unionin jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden viranhaltijoiden omistuksessa olevat yritykset eivät voi hakea ja saada unionin rahoitusta;

Asiakirjojen julkisuutta ja avoimuutta koskevan tavoitteen toteutuminen vastuuvollisuuden varmistamiseksi lainsäädäntöprosessissa

45. muistuttaa komissiolle ja neuvostolle esittämistään vetoomuksista asiakirjojen julkisuudesta vuosina 2014–2015 28. huhtikuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa¹, jossa se
- kehotti laajentamaan asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisalaa koskemaan kaikkia unionin toimielimiä, jotka eivät nykyisin kuulu sen piiriin, kuten Eurooppa-neuvosto, Euroopan keskuspankki, tuomioistuimien ja kaikki unionin elimet ja virastot
 - kehotti noudattamaan täysin toimielinten, virastojen ja muiden elinten velvollisuutta pitää täydellistä asiakirjarekisteriä, mistä säädetään asetuksen (EY) N:o 1049/2001 11 ja 12 artiklassa
 - katsoi, että kolmikantaneuvottelujen yhteydessä laaditut asiakirjat, kuten esityslistat, tulosten yhteenvedot, pöytäkirjat ja neuvoston yleisnäkemykset, liittyvät lainsäädäntömenettelyihin eikä niitä voida periaatteessa käsitellä eri tavalla kuin muita lainsäädäntöasiakirjoja ja että ne olisi asetettava suoraan yleisön saataville parlamentin verkkosivustolla
 - kehotti perustamaan toimielinten yhteisen rekisterin, mukaan luettuna erityinen yhteinen tietokanta käsiteltävinä olevien lainsäädäntöasiakirjojen käsittelyn etenemisestä, kuten toimielinten välisessä sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä on sovittu
 - kehotti neuvostoa julkaisemaan neuvoston työryhmien kokousten pöytäkirjat ja muut asiakirjat
 - pyysi komissiota perustamaan rekisterin kaikesta toissijaisesta lainsäädännöstä, erityisesti delegoiduista säädöksistä, ja totesi, että työ sen luomiseksi oli meneillään, kuten toimielinten välisessä sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä on sovittu
 - totesi, että olisi perustettava riippumaton valvontaviranomainen valvomaan asiakirjojen salassapitoa ja julkistamista
 - kehotti asettamaan saataville valiokuntien koordinaattoreiden, puhemiesistön ja puheenjohtajakokouksen kokousten esityslistat ja palautemuistiot sekä periaatteessa kaikki asiakirjat, joihin näissä esityslistoissa viitataan, julkaisemalla ne parlamentin verkkosivustolla;

EU:n ulkoisen edustuksen ja sen käymien neuvottelujen avoimuus

46. pitää myönteisenä unionin tuomioistuimen viimeaikaista oikeuskäytäntöä, jossa lujitetaan parlamentin oikeutta saada tietoa kansainvälisistä sopimuksista, sekä sitä, että toimielimet ovat sitoutuneet seuraamaan paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 40 kohdan soveltamista neuvottelemalla yhteistyön ja tietojenvaihdon parantamisesta; panee merkille, että neuvottelut käynnistyivät vuoden 2016 lopussa, ja kehottaa tältä osin neuvostoa, komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa sitoutumaan aidosti ja pyrkimään kaikin tarvittavin keinoin sopimuksen aikaansaamiseen mahdollisimman pian parlamentin kanssa yhteistyön ja

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0202.

tietojenvaihdon parantamisesta kansainvälisten sopimusten koko elinkaaren aikana, sillä näin voitaisiin lisätä EU:n ulkoisen toiminnan legitiimiyttä ja demokraattista valvontaa;

47. toteaa, että vaikka parlamentti ja komissio ovat tehneet toimielinten välisen yhteistyösopimuksen, vastaavaa järjestelyä ei ole parlamentin ja neuvoston välillä;
48. painottaa komission viimeaikaisia toimia kauppaneuvottelujen avoimuuden lisäämiseksi; uskoo kuitenkin, että neuvosto ja komissio voisivat yhä parantaa työmenetelmiään tehdäkseen parlamentin kanssa parempaa yhteistyötä, joka koskee kaikkien yhteisen kauppapolitiikan kysymyksiin ja neuvotteluihin liittyvien asiakirjojen, tietojen ja päätöksentekoa koskevien tietojen saatavuutta (esimerkiksi neuvotteluihin liittyvä tieto, myös neuvottelujen sisällön määrittäminen, neuvotteluvaltuudet ja neuvottelujen edistyminen, kauppasopimusten sekamuotoinen tai yksinoikeudellinen luonne ja niiden väliaikainen soveltaminen, kauppa- ja/tai investointisopimuksilla perustettujen elinten toiminta ja päätökset, asiantuntijakokoukset sekä delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset); pitää tältä osin valitettavana, että neuvosto ei ole antanut parlamentin jäsenille ja yleisölle tutustuttavaksi kaikkien parhaillaan neuvoteltavina olevien sopimusten neuvotteluvaltuuksia; pitää kuitenkin myönteisenä, että komissio ja parlamentti ovat lopulta vuoden kestäneiden, transatlanttiseen kauppa- ja investointikumppanuuteen (TTIP) liittyvien neuvotteluasiakirjojen saatavuutta koskeneiden neuvottelujen jälkeen päässeet operatiiviseen sopimukseen siitä, että kaikki parlamentin jäsenet saavat tutustua neuvotteluasiakirjoihin, minkä johdosta TTIP-neuvottelut ovat tähän mennessä avoimimmat neuvottelut; suhtautuu tämän vuoksi myönteisesti komission kauppapolitiikan pääosaston pyrkimykseen käyttää TTIP-neuvotteluja koskevaa nykyistä avoimuusaloitetta mallina ja panna se täytäntöön kaikissa kauppaneuvotteluissa, kuten ”Kauppaa kaikille” -strategiassa todetaan;
49. korostaa, että unionin tuomioistuimen mukaan avoimuusvaatimukset juontavat juurensa EU:n hallinnon demokraattisesta luonteesta ja että jos luottamukselliset tiedot eivät ole julkisesti saatavilla, kuten kauppaneuvottelujen tapauksessa, niiden on oltava parlamentin jäsenten saatavilla, koska he valvovat kauppapolitiikkaa kansalaisten puolesta; katsoo siksi, että salaisiksi luokiteltujen tietojen saatavuus on olennaisen tärkeää parlamentin valvontatehtävän kannalta ja parlamentin olisi puolestaan noudatettava velvollisuuttaan käsitellä sellaista tietoa asianmukaisesti; katsoo, että olisi oltava selvät kriteerit, joiden mukaan asiakirjat luokitellaan ”salaisiksi”, jotta vältetään epäselvyydet ja mielivaltaiset päätökset; katsoo myös, että asiakirjan luokitus salaiseksi olisi poistettava heti, kun se ei enää ole tarpeen; pyytää komissiota arvioimaan, voidaanko neuvotteluasiakirja julkistaa, niin pian kuin kyseinen asiakirja on saatu viimeisteltyä sisäisesti; toteaa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy selvästi ilmi, että jos EU:n toimielimestä peräisin olevaan asiakirjaan sovelletaan tiedonsaantioikeutta koskevaa poikkeusta, toimielimen on kerrottava selvästi, miksi tämän asiakirjan yleinen saatavuus voisi erityisesti ja tosiasiallisesti heikentää poikkeuksella suojeltavaa etua, ja että tällaisen riskin on oltava kohtuullisesti ennustettavissa eikä pelkästään oletuksiin perustuva; kehottaa komissiota panemaan täytäntöön Euroopan oikeusasiamiehen heinäkuussa 2014 antamat suositukset ja kiinnittämään erityistä huomiota kaikkien neuvotteluasiakirjojen saatavuuteen sekä kaikkien avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden ja organisaatioiden kanssa pidettyjen kokousten esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisemiseen; kehottaa

komissiota ilmoittamaan parlamentille ja yleisölle neuvottelukierrosten esityslistaluonnoksista ennen neuvotteluja, lopullisista esityslistoista ja selvityksistä neuvottelujen jälkeen;

50. katsoo, että EU:n on näytettävä esimerkkiä kauppaneuvottelujen avoimuuden edistämiseksi kahdenvälisissä ja mahdollisuuksien mukaan myös monenvälisissä neuvotteluissa vähintään samalla avoimuuden tasolla kuin Maailman kauppajärjestön (WTO) puitteissa käytävissä neuvotteluissa; painottaa kuitenkin, että komission on myös saatava neuvottelukumppaninsa lisäämään avoimuutta omalla puolellaan, jotta varmistetaan, että kyseessä on vastavuoroinen prosessi, jossa EU:n neuvotteluasema ei ole vaarassa, ja sisällyttämään toivottu avoimuuden taso neuvottelujen sisällön määrittämiseen mahdollisten neuvottelukumppanien kanssa; painottaa, että suurempi avoimuus on kaikkien EU:n neuvottelukumppanien ja sidosryhmien edun mukaista maailmanlaajuisesti ja että se voi vahvistaa maailmanlaajuisia tukea sääntöihin perustuvalla kaupalla;
51. pitää tärkeänä, että yhteistä kauppapolitiikkaa koskevassa lainsäädäntömenettelyssä käytetään SEUT-sopimuksen 338 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittuja unionin tilastoja sekä vaikutustenarviointeja ja kestäväan kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointeja, jotka on laadittu kaikkein tiukimpien puolueettomuus- ja luotettavuusnormien mukaisesti; katsoo, että tämä periaate olisi otettava ensisijaisesti huomioon kaikissa tarkastuksissa, jotka tehdään komission parempaa sääntelyä koskevan politiikan yhteydessä; katsoo, että alakohtaisilla vaikutustenarvioinneilla lisättäisiin EU:n kauppasopimusten luotettavuutta ja legitimiä;
52. muistuttaa 12. huhtikuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa¹ komissiolle esittämästään kehotuksesta laatia avoimuutta, rehellisyyttä ja vastuullisuutta koskevat eurooppalaiset käytäntösäännöt, joilla pyritään ohjaamaan unionin edustajien toimia kansainvälisissä organisaatioissa/elimissä; kehottaa lisäämään maailmanlaajuisen instituutioiden toiminnan keskinäistä yhdenmukaisuutta ja koordinoitua ottamalla käyttöön kattavat vaatimukset, jotka koskevat demokraattista legitimiä, avoimuutta, vastuuvellisuutta ja toimijoiden rehellisyyttä; katsoo, että EU:n olisi yksinkertaistettava ja kodifioitava edustustaan monenvälisissä organisaatioissa/elimissä, jotta unionin mukanaolo näissä elimissä olisi avoimempaa, rehellisempää ja vastuullisempaa ja jotta sen vaikutusvalta kasvaisi ja sen mahdollisuudet edistää demokraattisen prosessin tuloksena syntyneitä lainsäädäntöään paransivat; kehottaa hyväksymään toimielinten välisen sopimuksen, jonka tavoitteena on virallistaa EU:n edustajien ja parlamentin välinen vuoropuhelu, joka on tarkoitus järjestää Euroopan parlamentissa unionin kantojen vahvistamista ja johdonmukaisuutta koskevien suuntaviivojen laatimiseksi ennen merkittäviä kansainvälisiä neuvotteluja;

Avoimuus ja vastuuvellisuus julkisten menojen alalla

53. katsoo, että unionin talousarviota ja menoja koskevien tietojen pitäisi olla avoimia ja niihin liittyttävä vastuuvellisuus olisi toteutettava julkistamalla ne, minkä olisi koskettava myös menojen hallinnointia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0108.

Avoimuus ja vastuuvelvollisuus euroalueen talouden ohjausjärjestelmässä

54. katsoo, että euroryhmässä, talous- ja rahoituskomiteassa, Ecofin-neuvoston ”epävirallisissa” kokouksissa ja eurohuippukokouksissa tehdyt päätökset on tarvittaessa institutionalisoitava ja niissä on noudatettava avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta, esimerkiksi siten, että kokousten esityslistat ja pöytäkirjat julkistetaan, jotta löydetään tasapaino toivottavan avoimuuden sekä unionin tai jonkin jäsenvaltion finanssi-, rahatai talouspolitiikan tarvittavan suojan välillä;

Avoimuus ja vastuuvelvollisuus EU:n talousarviossa

55. huomauttaa, että vuonna 2014 saatiin päätökseen yhteensä 40 EU:n toimielinten henkilöstöä ja jäseniä koskevaa tapausta; korostaa, että tämä luku on alhainen ja kuvastaa sitä, että petokset ja korruptio eivät ole yleisiä unionin toimielimissä¹;
56. korostaa, että vuonna 2014 useimmat Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ilmoitetut mahdolliset petostapaukset liittyivät Euroopan rakennerahastojen käyttöön (549 yhteensä 1 417 väitetystä tapauksesta); korostaa, että OLAF suositti 476,5 miljoonan euron takaisinperintää rakennerahastoissa vuonna 2014; panee merkille, että asiaankuuluvat viranomaiset perivät takaisin 22,7 miljoonan euron määrän OLAFin suositusten perusteella vuonna 2014; kehottaa jäsenvaltioita asettamaan etusijalle EU:n varojen asianmukaisen kohdentamisen ja tehostamaan toimia niiden takaisinperimiseksi tapauksissa, joissa niitä ei kohdenneta oikein²;
57. kehottaa komissiota toteuttamaan talouspolitiikan ohjauspaketin ja budjettikuripaketin arvioinnin, jotta parlamentti saa entistä suuremmat valvontavaltuudet eurooppalaisen ohjausjakson keskeisten asiakirjojen hyväksymiseen ja etenkin tehokkaat keino taata toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen;
58. kehottaa euroryhmää ottamaan parlamentin mukaan Euroopan vakausmekanismista myönnetyn rahoitusavun edunsaajien kanssa sovittujen sopimusehtojen täytäntöönpanon seurantaan;

Väärinkäytösten paljastajien suojele ja korruption torjunta

59. pitää myönteisenä Euroopan oikeusasiamiehen tutkimusta siitä, ovatko EU:n toimielimet noudattaneet velvollisuuttaan ottaa käyttöön väärinkäytösten paljastajia koskevia sisäisiä sääntöjä; pitää valitettavana, että oikeusasiamiehen mukaan useimmat EU:n toimielimet eivät ole vielä panneet asianmukaisesti täytäntöön sääntöjä väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi; huomauttaa, että toistaiseksi vain parlamentti, komissio, oikeusasiamiehen toimisto ja tilintarkastustuomioistuin ovat ottaneet käyttöön tällaisia sääntöjä; kehottaa parlamenttia tekemään tutkimuksen mekanismista, jolla voidaan suojella valtuutettuja avustajia siinä tapauksessa, että heistä tulee väärinkäytösten paljastajia;
60. pitää väärinkäytösten paljastajien tehokasta suojelema tärkeimpänä aseena korruption vastaisessa taistelussa ja muistuttaa sen vuoksi kehottaneensa 25. marraskuuta 2015

¹ OLAFin kertomus vuodelta 2014, Euroopan petostentorjuntaviraston viidestoista toimintakertomus: 1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2014.

² Ks. edellinen alaviite.

antamassaan päätöslauselmassa¹ komissiota ehdottamaan kesäkuuhun 2016 mennessä EU:n lainsäädäntökehystä tietovuotajien ja vastaavien suojelemiseksi tehokkaasti² ottaen huomioon kansallisen tason sääntöjen arvioinnin, jotta voidaan vahvistaa väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat vähimmäistason säännöt;

61. pyytää komissiota toteuttamaan tinkimättä toimia, jotka liittyvät harkintavaltaan ja poissulkemiseen julkisissa hankinnoissa, ja toteuttamaan kaikissa vaiheissa asianmukaiset taustaselvitykset sekä soveltamaan poissulkemista koskevia perusteita sulkeakseen mahdollisissa eturistiriitatapauksissa yritykset menettelyn ulkopuolelle, koska tämä on tärkeää toimielinten uskottavuuden suojaamiseksi;
62. katsoo, että väärinkäytösten paljastajat ovat myös EU:n toimielimissä liian usein pikemminkin joutuneet ajojahdin kohteeksi kuin saaneet tukea; kehottaa komissiota ehdottamaan muutosta oikeusasiamiehen toimistoon sovellettavaan asetukseen ja lisäämään hänen tehtäviinsä toimimisen yhteyspisteenä sellaisille väärinkäytösten paljastajille, jotka itse joutuvat huonon kohtelun uhriksi; pyytää komissiota ehdottamaan asianmukaista lisäystä oikeusasiamiehen toimiston talousarvioon, jotta tämä vaativa uusi tehtävä voidaan hoitaa;
63. kehottaa unionia edistämään mahdollisimman pian jäsenyyshakemustaan Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisessa valtioiden ryhmässä (GRECO) ja vaatii, että parlamentille tiedotetaan jatkuvasti tämän jäsenyyshakemuksen tilasta; vaatii komissiota sisällyttämään kertomukseen katsauksen suurimpiin korruptio-ongelmiin jäsenvaltioissa, toimintasuosituksia niihin puuttumiseksi sekä komission seurantatoimet ottaen erityisesti huomioon korruption haitalliset vaikutukset sisämarkkinoiden toimintaan;
64. katsoo, että lainvoimaisessa tuomiossa korruptiosta EU:ssa tuomittujen henkilöiden tai sellaisten henkilöiden johtamien tai omistamien yritysten, jotka ovat syyllistyneet korruptioon tai julkisten varojen väärinkäyttöön yritystensä hyväksi ja jotka on tuomittu lainvoimaisessa tuomiossa näillä perusteilla, ei saisi ainakaan kolmeen vuoteen antaa tehdä hankintasopimuksia EU:n kanssa tai hyötyä EU:n varoista; kehottaa komissiota tarkistamaan poissulkemisjärjestelmäänsä; korostaa, että komission EU:n varoja koskevien tarjouskilpailujen ulkopuolelle sulkemat yritykset olisi oletusarvoisesti merkittävä julkiseen luetteloon, jotta voidaan entistä paremmin suojata EU:n taloudellisia etuja ja mahdollistaa suuren yleisön harjoittama valvonta;
65. toteaa, että unioni ei siitä lähtien, kun siitä tuli korruption vastaisen YK:n yleissopimuksen hyväksytty jäsen 12. marraskuuta 2008, ole osallistunut yleissopimuksen mukaiseen arviointimekanismiin eikä ryhtynyt toimiin toteuttaakseen itsearviointia siitä, miten se on pannut täytäntöön yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa; kehottaa unionia täyttämään yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa toteuttamalla itsearviointin siitä, miten se on pannut täytäntöön yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa, ja osallistumalla vertaisarviointimekanismiin; pyytää komissiota julkaisemaan seuraavan EU:n korruptiontorjuntakertomuksen mahdollisimman pian ja sisällyttämään näihin kertomuksiin unionin toimielimiä koskevan luvun; kehottaa

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0408.

² Esittelijä, lainaus veropäätöksistä ja muista luonteeltaan tai vaikutuksiltaan samankaltaisista toimenpiteistä 25. marraskuuta 2015 annetusta päätöslauselmasta (hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0408).

komissiota analysoimaan tarkemmin sekä unionin toimielinten että jäsenvaltioiden tasolla toimintaympäristöä, jossa toimia toteutetaan, jotta voidaan määrittää siihen luonnostaan kuuluvat kriittiset tekijät, alttiit alat ja korruptiota edistävät riskitekijät;

66. muistuttaa 25. maaliskuuta 2014 tekemästään päätöksestä, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (2012/0193(COD)), ja pyytää tekemään asiassa nopean päätöksen;

Lahjomattomuus EU:n sääntelyssä

67. kehottaa komissiota tarkastelemaan systeemisiä suojatoimia eturistiriitojen välttämiseksi teollisuustuotteiden sääntelyn ja politiikan täytäntöönpanon välillä; kehottaa komissiota käsittelemään säänneltyjen tuotteiden julkisessa riskinarvioinnissa olevaa nykyistä rakenteellista eturistiriitaa, toisin sanoen sitä, että näiden tuotteiden arviointi perustuu laajalti tai ainoastaan hakijoiden tai heidän maksamiensa kolmansien osapuolten tekemiin tutkimuksiin, koska riippumaton tutkimus jätetään liian usein vähälle huomiolle tai sitä ei oteta huomioon lainkaan; katsoo, että tuottajien olisi edelleen huolehdittava tutkimuksista siten, että kustannukset jaetaan oikeudenmukaisesti suurten yritysten ja pk-yritysten välillä niiden suhteellisen markkinaosuuden mukaan, mutta toteaa, että kaikkien arvioijien olisi arvioinnissaan otettava täysipainoisesti huomioon vertaisarvioidut riippumattomat tutkimukset; kehottaa komissiota erityisesti tarkistamaan vuonna 2002 antamaansa tiedonantoa komission konsultointiprosessiin sovellettavista yleisistä periaatteista ja vähimmäisvaatimuksista; ehdottaa, että epäsuotuisten tutkimustulosten valikoivan poisjättämisen estämiseksi tieteellisten tutkimusten ja kokeiden ennakkoarviointi, jossa ilmoitetaan tutkimuksen tai kokeen laajuus ja oletettu päätökseensaattamispäivä, asetettaisiin edellytykseksi sille, että tutkimustulokset voidaan ottaa huomioon sääntely- ja päätöksentekoprosesseissa; painottaa, että asianmukaisen ja riippumattoman tieteellisen neuvonnan takaamiseksi päätöksenteon tueksi on tärkeää varata riittävästi resursseja EU:n virastojen sisäisen asiantuntemuksen kehittämiseen, mukaan luettuna mahdollisuus tehdä julkaistavissa olevaa tutkimusta ja testausta ja tehdä näin sääntelyasioiden neuvonantajan roolista julkisissa palveluissa houkuttelevampaa ilman, että tutkijoiden akateeminen ura keskeytyy;

Komission ja sen erillisvirastojen parlamentaarisen vastuuvelvollisuuden lujittaminen

68. pyytää komissiota laatimaan kaikkiin EU:n erillisvirastoihin sovellettavan asetuksen, jonka nojalla parlamentti saa yhteispäätösvaltuudet tällaisten erillisvirastojen johtajien nimittämisessä tai erottamisessa sekä suoran oikeuden esittää heille kysymyksiä ja kuulla heitä;
69. korostaa, että EU:n eri virastoihin tarvitaan riippumattomia asiantuntijoita ja että on kiinnitettävä enemmän huomiota eturistiriitojen poistamiseen virastojen lautakunnissa; panee merkille, että asiantuntijoille ei nykyisin makseta korvausta useassa erillisvirastossa, joista yksi on Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA); pyytää maksamaan riittävän korvauksen esimerkiksi voittoa tavoittelemattomia järjestöjä tai tiedeyhteisöä edustaville sääntelyvirastojen asiantuntijoille; painottaa riittävien resurssien merkitystä EU:n erillisvirastojen sisäisen asiantuntemuksen kehittämisessä;

70. pyytää EFSAa, Euroopan lääkevirastoa (EMA) ja Euroopan kemikaalivirastoa (ECHA) tarkistamaan kiireellisesti riippumattomuutta koskevia toimintalinjojaan, jotta voidaan nimenomaisesti taata niiden ehdoton riippumattomuus talouselämän aloista, joita ne sääntelevät, ja välttää eturistiriidat niiden henkilöstön ja asiantuntijoiden keskuudessa;
71. tukee käytäntöä, jossa kansalliset parlamentit kutsuvat komission jäseniä kokouksiinsa esittääkseen heille kysymyksiä;
72. muistuttaa, että toimivalta asettaa tutkintavaliokuntia on parlamentaaristen järjestelmien keskeinen piirre ympäri maailmaa ja että Lissabonin sopimuksessa määrätään erityisesti lainsäätäjäjärjestyksestä SEUT-sopimuksen 226 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitetun tutkintaoikeutta koskevan asetuksen antamisesta; korostaa, että vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti parlamentin, neuvoston ja komission olisi sovittava uuden asetuksen antamisesta;
73. kehottaa neuvostoa ja komissiota tekemään pikaisesti päätöksen parlamentin 23. toukokuuta 2012 tekemästä ehdotuksesta Euroopan parlamentin asetukseksi parlamentin tutkintaoikeuden käyttämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä¹;
- o
- o o
74. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0219.

PERUSTELUT

Etäisyys kansalaisiin edellyttää mahdollisimman korkeatasoisia avoimuuden, vastuuvellvollisuuden ja lahjomattomuuden vaatimuksia

EU:n toimielimet ovat avoimempia, vastuuvellvollisempia ja rehdimpiä kuin useimmat muut kansallisen tai alueellisen tason poliittiset instituutiot Euroopassa. Kansalaiset voivat seurata lähes kaikkia valiokuntien kokouksia suoratoistolähetystenä. Tällaista avoimuutta ei toistaiseksi ole useimpien jäsenvaltioiden parlamenteissa. Komissiossa on avoin hallinto, paljon avoimempi ja saavutettavampi kuin useimmista jäsenvaltioista voi sanoa. Silti Brysselin politiikka on useista syistä etäisempää kansalaisille eri puolilla EU:ta. Kansalaisten yleinen luottamus EU:n toimielimiin oli Eurostatin kyselyn mukaan 42 prosenttia vuonna 2014. Nousua on tapahtunut edellisvuoteen verrattuna, mutta luku on silti aikavertailussa matala: vuonna 2002 luottamus oli 59 prosenttia. Valtaosassa jäsenvaltioita, yhteensä 20 jäsenvaltiossa, kansalaisten luottamus kansallisiin instituutioihin on nyt korkeampi kuin luottamus EU:n toimielimiin. Vain kahdeksassa maassa kansalaiset luottavat EU:n toimielimiin enemmän kuin kansallisiin instituutioihin.

Paikallinen ja kansallinen politiikka on kansalaisille vähemmän etäistä: tiedotusvälineet uutisoivat niistä enemmän, kansalaisilla on enemmän henkilökohtaisia yhteyksiä edustajiinsa, asiat tuntuvat joskus vähemmän abstrakteilta, eikä kieli ole yleensä este kansallisessa ja paikallisessa politiikassa. Näiden varsin rakenteellisten erojen lisäksi EU:n politiikka tuntuu kuitenkin monista kansalaiselta etäisemmältä, koska he eivät miellä voivansa vaikuttaa siihen. Mikä vielä pahempaa, nykyinen EU nähdään joskus pikemminkin edunvalvojen Eurooppana kuin kansalaisten Eurooppana. Brysselissä on enemmän aktiivisia lobbaajia kuin Washington D.C:ssä. Tutkimukset osoittavat, että vahvojen liiketaloudellisten etujen ja heikompien yhteiskunnallisten etujen välillä on valtava epätasapaino siinä, millaiset mahdollisuudet niillä on vaikuttaa EU:n päättäjiin. Tämän mielletyn välimatkan lyhentämiseksi tässä mietinnössä kannustetaan kolmitasoiseen toimintatapaan: EU:n toimielinten on lisättävä avoimuutta, vastuuvellvollisuutta ja lahjomattomuutta ja asetettava näillä aloilla mahdollisimman korkeatasoisia vaatimuksia.

Lahjomattomuutta on kansalaisten etujen tasapuolinen ja yhdenvertainen huomioon ottaminen

Lissabonin sopimuksessa määrätään, että ”unioni noudattaa kaikessa toiminnassaan kansalaistensa yhdenvertaisuuden periaatetta, jonka mukaan sen toimielimet, elimet ja laitokset kohtelevat kansalaisia yhdenvertaisesti” (9 artikla) ja että ”kaikilla kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa”. Todellisuus on kuitenkin toinen: vahvoilla edunvalvontaryhmillä on etuoikeutetut mahdollisuudet vaikuttaa EU:n päättäjiin, mikä on jyrkästi ristiriidassa kansalaisten etujen yhdenvertaisen huomioon ottamisen kanssa. Niillä, joilla jo on enemmän rahaa ja valtaa, on helposti enemmän vaikutusvaltaa kuin muilla. EU:n toimielinten on lisättävä lahjomattomuuttaan tämän epäsuhdan poistamiseksi. Lahjomattomuus tarkoittaa, että kansalaisille annetaan yhdenvertaiset vaikutusmahdollisuudet ja sama painoarvo päätöksentekoprosessissa. Tiettyjen intressien suosiminen yleisen edun kustannuksella on lahjomattomuuden vastakohta. Tämän mietinnön tavoitteena on edesauttaa taloudellisen ja poliittisen vallan eriyttämistä. Tämä palvelee myös useimpien pienten ja keskisuurten yritysten etua Euroopassa. Jos monikansalliset yhtiöt sanelevat lait, pienet yritykset eivät voi menestyä.

Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen parantamalla oikeutta tutustua tietoihin ja asiakirjoihin

Perussopimuksissa, tarkemmin sanottuna SEUT-sopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa, esitetään lisää ohjeita ja velvoitteita lahjomattomuuden toteuttamiseksi EU:n politiikassa: ”Päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia.” Tulkitsemmekin avoimuuden siten, että sillä tarkoitetaan kaikkien asiaankuuluvien tietojen asettamista hyvissä ajoin kansalaisten saataville, jotta voidaan pienentää mahdollista tietokuilua kansalaisten ja edunvalvojien välillä ja myös tiettyjä liiketaloudellisia etuja ja yleisempiä yhteiskunnallisia etuja edustavien tahojen välillä. Perussopimusten hengen ja kirjaimen mukaisesti on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että tietoihin on mahdollisuus tutustua ajoissa. Päätösten tekeminen ”mahdollisimman lähellä kansalaisia” tarkoittaa, että kansalaisilla olisi oltava aikaa sulattaa tietoa ennen päätöksentekoa. Yhdenvertaisuudessa kansalaisten välillä on sitä paitsi kyse myös ajasta. Koska päätöksenteko on yleensä jatkuva prosessi, on tärkeää voida tutustua asiakirjoihin ja tietoihin, ennen kuin sopimukset lyödään lukkoon. Erot yhtäältä taitavien ja ammattimaisten toimijoiden ja toisaalta kansalaisten ja jopa parlamentin jäsenten välillä ovat perussopimusten vastaisia ja vaarantavat lahjomattomuuden. Sen vuoksi on mahdotonta hyväksyä, että salaisia ja epävirallisia asiakirjoja kierrätetään harvojen ja valittujen kesken. Perussopimusten mukaan jaottelu on selkeä: asiakirjat ovat joko julkisia tai poikkeustapauksissa turvallisuusluokiteltuja. Tämä tarkoittaa, että kaiken sen, mitä lobbaajat tietävät, on oltava julkista kaikille.

EU:n lainsäädännön laatimisprosessi on keskeisellä sijalla avoimuuden lisäämiseksi unionissa. Yleisöllä on oikeus tietää, kuka on vaikuttanut lainsäädännön valmisteluun. Merkittävä väline EU:n lainsäädännön avoimuuden lisäämiseksi on lainsäädännöllisen jalanjäljen käyttöönotto. Sen avulla voidaan pitää kirjaa eri intressien vaikutuksista kuhunkin säädökseen ja arvioida vaikutusten mahdollinen epäsuhta. Mitä enemmän kokouksista ja vaikutuksista saadaan tosiaikaisesti asiaankuuluvaa tietoa, sitä paremmin tällainen epäsuhta voidaan myös korjata ennen lainsäädännön hyväksymistä. Poliittikkayksikön perussopimus-, työjärjestys-, ja toimielinasioiden valiokunnalle tekemässä tutkimuksessa ”Institutional and Constitutional Aspects of Special Interest Representation” suositellaan harkitsemaan lainsäädännöllisen jalanjäljen käyttöönottoa.

EU:n toimielinten vastuuvollisuus avoimuuden kautta

Skandaalit, kuten tapaus, jossa parlamentin jäsenille maksettiin tietynlaisten tarkistusten esittämisestä, ovat antaneet kimmokkeen uusiin sääntöihin EU:n politiikan lahjomattomuuden turvaamiseksi. Perussopimuksissa on toimielinten kaikkea toimintaa koskevia vaatimuksia, joiden mukaisesti ”unionin toimielimet, elimet ja virastot tukeutuvat tehtäviään hoitaessaan avoimeen, tehokkaaseen ja riippumattomaan eurooppalaiseen hallintoon” (SEUT-sopimuksen 298 artiklan 1 kohta). Vastuuvollisuus voidaan saavuttaa vain soveltamalla määräyksiä, joilla varmistetaan, että toimielimet, viranhaltijat ja toimihenkilöt raportoivat avoimesti työstään.

Vaikka monet EU:n lainsäädäntöprosessin vaiheet ovat avoimempia kuin jäsenvaltioissa, yhteispäätösmenettelyn ratkaiseva vaihe käydään suljettujen ovien takana. Epävirallisten keskustelujen lisääntynyt käyttö kolmikantakokouksissa on johtanut tilanteeseen, jossa 80 prosenttia EU:n säädöksistä hyväksytään nyt ensimmäisessä käsittelyssä. Näiden salaisten kokousten avoimuus on ongelmallinen: kokouksista ei laadita pöytäkirjoja, osallistujat ja

heidän kantansa eivät ole tiedossa, ja salaiset asiakirjat päätyvät joskus tiettyjen lobbaajien mutta eivät suuren yleisön käsiin. Tällainen valikoiva avoimuus, joka kohdistuu etuoikeutettuihin toimijoihin, vaarantaa nykyisen menettelyn lahjomattomuuden, sillä kansalaisia ei kohdella yhdenvertaisesti.

Lahjomattomuuden puolustaminen eturistiriidoilta riippumattoman valvonnan avulla

EU:n toimielinten omien viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden lahjomattomuutta on suojeltava soveltamalla mahdollisimman tehokkaita vaatimuksia, jotka koskevat jäsenten ja toimihenkilöiden toimintaa EU:n toimielimissä ja niiden ulkopuolella heidän työskennellessään EU:n toimielimissä ja sen jälkeen. On esimerkiksi otettava käyttöön karenssiaikoja, jos he haluavat jatkaa työuraansa heidän työhönsä toimielimissä läheisesti liittyvillä aloilla.

Puolueettomuus on sääntöjen tehokkaan valvonnan kannalta tärkeä seikka. EU:n korruptiontorjuntakertomuksessa vuodelta 2014 todetaan, että korruptiontorjuntaelinten riippumattomuus on niiden työn onnistumiseen keskeisesti vaikuttava tekijä: ”Joissakin tapauksissa näillä elimillä on vahva mandaatti, ja riippumattoman ja sitoutuneen johdon avulla ne ovat voineet tehdä läpimurron ja nostaa syytteitä korkean tason korruptiotapauksissa.” (s. 41). Sen vuoksi jäseniin ja toimihenkilöihin sovellettavien sääntöjen valvonnan antaminen ulkopuolisiin ja puolueettomiin käsiin on havaittu hyväksi keinoksi olemassa olevissa integriteettijärjestelmissä. Tällaista riippumatonta valvontaa harjoitetaan nyt jäsenvaltioista esimerkiksi Ranskassa ja Kroatiassa. Lisäksi on puututtava mahdollisiin eturistiriitoihin asiantuntijaryhmien kokoonpanossa ja Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoituksen valvonnassa. Asiantuntijaryhmät eivät saa antaa tiettyjen intressien olla mukana sanelemassa näihin suoraan vaikuttavaa lainsäädäntöä. Euroopan parlamentti ei saisi valvoa niiden puolueiden rahoitusta, joihin sen jäsenten enemmistö kuuluu.

Uuden luottamuksen rakentaminen kauppaneuvotteluissa avoimuuden kautta

Kansainväliset kauppaneuvottelut ovat kansalaisille usein EU:n politiikkaakin etäisempiä. Kauppasopimukset ovat yleensä unionia sitovia, joten näitä päätöksiä voi olla vaikea muuttaa, kun poliittinen enemmistö tai yleinen mielipide muuttuu. Koska kauppasopimuksilla on kauaskantoisia vaikutuksia, neuvotteluissa on tärkeää noudattaa mahdollisimman pitkälle meneviä avoimuuden ja vastuuvollisuuden vaatimuksia. Kauppaneuvottelujen avoimuutta vastaan esitettyjen perustelujen mukaan salassapito voisi helpottaa neuvottelujen onnistumista. Maailman kauppajärjestöstä (WTO), YK:n ilmastonmuutoksen puitesopimuksesta tai Maailman henkisen omaisuuden järjestöstä (WIPO) saadut esimerkit osoittavat kuitenkin, että kansainvälisistä sopimuksista voidaan neuvotella onnistuneesti niin, että asiakirjat ja jopa keskustelut ovat täysin julkisia. Kun otetaan huomioon Euroopassa esille tuotu kasvava tyytymättömyys meneillään olevia TTIP-neuvotteluja kohtaan sekä laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen loppuunsaattaminen, EU:n olisi sovellettava tällaisia hyviä käytäntöjä avoimuuden, vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden parantamiseksi kaikissa kauppaneuvotteluissaan.

LIITE: LUETTELO YHTEISÖISTÄ JA HENKILÖISTÄ, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA

Seuraavan luettelon laatiminen on täysin vapaaehtoista, ja esittelijä on siitä yksin vastuussa. Esittelijä on saanut palautetta seuraavilta yksiköiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöä sen valiokunnassa hyväksymiseen saakka:

Yhteisö ja/tai henkilö
Access Info Europe 49931835063-67 Andreas Pavlou – 2.5.2016, 21.11.2016
Alliance for Lobby Transparency and Ethics Regulation (ALTER-EU) 2694372574-63 muiden muassa Access Info Europe, FoEE, CEO, LobbyControl – 27.1.2016, 10.3.2016, 6.7.2016, 23.9.2016, 5.10.2016, 28.10.2016, 29.11.2016, 7.2.2017, 2.3.2017
Bundesarbeitskammer Österreich (BAK) 23869471911-54 Alice Wagner, Julia Stroj – 13.9.2016, 23.9.2016
Corporate Europe Observatory (CEO) 5353162366-85 Olivier Hoedeman, Martin Pigeon, Pascoe Sabido, Margarida da Silva, Vicky Cann – 22.4.2015, 28.10.2016, 29.11.2016, 2.3.2017
Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvosto (CCBE) 4760969620-65 Simone Cuomo – 15.10.2015
Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto (CEMR) Carol Thomas
Democracy International e.V. 180184113990-05 Sophie von Hatzfeldt – 23.9.2016, 5.10.2016
European Public Affairs Consultancies Association (EPACA) 8828523562-52 Karl Isaksson, James Padgett – 16.3.2015, 27.2.2017
Baijerin, Baden-Württembergin ja Saksin paikallisviranomaisten yhteiset Eurooppa-toimistot Caroline Bogenschütz, Christiane Thömmes – 16.2.2016
Frank Bold Society 57221111091-19 Bartosz Kwiatkowski – 10.3.2016, 6.7.2016, 9.9.2016, 13.9.2016, 23.9.2016, 5.10.2016, 27.10.2016, 21.11.2016, 2.3.2017, 10.3.2017
Friends of the Earth Europe (FoEE) 9825553393-31 Paul de Clerck, Fabian Flues, Myriam Douo – 27.1.2016, 10.3.2016, 6.7.2016, 23.9.2016, 5.10.2016, 28.10.2016, 29.11.2016, 7.2.2017, 2.3.2017

LobbyControl 6314918394-16 Nina Katzemich – 28.10.2016, 29.11.2016, 2.3.2017
Riparte il futuro 158241921709-39 Giulio Carini – 23.9.2016, 5.10.2016
Transparency International (TI) 501222919-71 Daniel Freund, Elsa Foucraut Yannik Bendel, Lola Girard, Carl Dolan – 25.2.2015, 3.9.2015, 15.12.2015, 1.3.2016, 15.3.2016, 2.5.2016, 1.7.2016, 6.7.2016, 9.9.2016, 27.10.2016, 28.10.2016, 29.11.2016, 6.2.2017, 2.3.2017, 10.3.2017

11.12.2015

KANSAINVÄLISEN KAUPAN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnalle

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Valmistelija: Bernd Lange

EHDOTUKSET

Kansainvälisen kaupan valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että Euroopan unionista tehty sopimus (SEU) merkitsi uutta vaihetta kehityksessä sellaisen yhä läheisemmän unionin luomiseksi, jossa päätökset olisi tehtävä mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia (SEU:n 1 artikla); ottaa huomioon vilkkaan julkisen keskustelun, jota käydään meneillään olevista kauppaneuvotteluista kaikkialla unionissa, sekä unionin kansalaisten esittämät huolenaiheet EU:n harjoittamasta kauppapolitiikasta; katsoo, että EU:n kauppapolitiikan legitimitietin säilyttämiseksi olisi pyrittävä antamaan enemmän tietoja kauppapolitiikasta ja neuvotteluista sekä tehostamaan tapaa, jolla jäsenvaltiot ja komissio keräävät asiaa koskevia tietoja ja välittävät niitä sekä asettavat ne julkisesti saataville, ja muistuttaa samalla, että avoimuuden ja tehokkuuden välille on saavutettava tasapaino; katsoo, että kansalaisille olisi annettava paremmat mahdollisuudet ymmärtää politiikan tekoa ja EU:n hallinnon sisäistä toimintaa (kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) sisäinen toiminta mukaan lukien); pitää siksi myönteisenä komission avoimuusaloitetta ja uutta ”Kauppaa kaikille” -strategiaa, jolla pyritään muun muassa lisäämään avoimuutta kauppapolitiikassa;
2. muistuttaa, että kansallisten parlamenttien roolia EU:ssa koskevan SEU:n 12 artiklan f alakohdan mukaisesti on luotu erilaisia yhteistyövälineitä EU:n lainsäädännön tehokkaan demokraattisen valvonnan takaamiseksi kaikilla tasoilla; painottaa, että kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinaosapuolten merkityksellisempi osallistuminen – joka on oikeassa suhteessa EU:n velvoitteeseen tunnustaa työmarkkinaosapuolten asema ja edistää sitä, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 152 artiklassa määrätään – on olennaisen tärkeää suuremman legitimitietin saavuttamiseksi (neuvotteluohjeiden laatiminen mukaan lukien); painottaa tässä

yhteydessä, että on tärkeää sitoutua tosiasiallisesti toimimaan kaikkien sidosryhmien kanssa kokousten, esittelyjen ja muiden tapahtumien kautta ja parantaa niiden kansallisten neuvoo-antavien ryhmien toimintaa, jotka ovat mukana nykyisten kauppasopimusten täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota tehostamaan kaikkien julkisten kuulemisten kattavuutta;

3. suositaa, että komission meneillään oleviin ponnisteluihin avoimuuden lisäämiseksi kaikissa nykyisissä ja tulevista kauppaneuvotteluissa olisi sisällytettävä Euroopan oikeusasiamiehen toimivallan vahvistaminen riippumattomana valvontaelimenä;
4. kehottaa neuvostoa ja komissiota sitoutumaan täysimääräisesti ja vakavasti parlamentin kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön periaatteeseen toimittamalla välittömästi asianmukaisten kanavien kautta täydelliset ja tarkat tiedot unionin ulkoisesta toiminnasta, joka koskee päätöksentekoa sekä primaari- ja sekundaarilainsäädännön täytäntöönpanoa, yhteinen kauppapolitiikka mukaan lukien; kehottaa komissiota ottamaan täysimääräisesti huomioon parlamentin pyynnot, jotka koskevat toimielinten sopimusta, erityisesti mitä tulee kauppasopimusten väliaikaista soveltamista ja täytäntöönpanoa koskeviin selkeisiin kriteereihin; kehottaa neuvostoa hyväksymään nämä kriteerit ja takaamaan, että kauppasopimusten väliaikainen soveltaminen edellyttää Euroopan parlamentin etukäteen antamaa hyväksyntää;
5. muistuttaa, että vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti unionin ja jäsenvaltioiden on kunnioitettava ja avustettava toisiaan tiettyjä tehtäviä täyttäessään (SEU:n 4 ja 13 artikla), mikä on edellytys sille, että parlamentti voi toimia asianmukaisesti lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä sekä huolehtia poliittisesta valvonnasta ja antaa neuvoja (SEU:n 14 artikla); toteaa, että vaikka parlamentti ja komissio ovat tehneet toimielinten välisen yhteistyösopimuksen, vastaavaa järjestelyä ei ole parlamentin ja neuvoston välillä, mikä osaltaan vaikeuttaa valvontaa;
6. pitää myönteisenä, että kansainvälisen kaupan valiokunta ja komission kauppapolitiikan pääosasto ovat toimineet yhdessä aktiivisesti yhteistyön edistämiseksi, parhaiden käytäntöjen vakiinnuttamiseksi sekä viestintäkanavien parantamiseksi ja että tämä yhteistoiminta on ollut erityisen hyödyllistä kansainvälisen kaupan valiokunnan pysyvien esittelijöiden ja kohdennetun seurannan ryhmien harjoittamassa kauppaneuvottelujen seurannassa; painottaa komission viimeaikaisia toimia kauppaneuvottelujen avoimuuden lisäämiseksi; uskoo kuitenkin, että neuvosto ja komissio voisivat yhä parantaa työmenetelmiään tehdäkseen parlamentin kanssa parempaa yhteistyötä, joka koskee kaikkien yhteisen kauppapolitiikan kysymyksiin ja neuvotteluihin liittyvien asiakirjojen, tietojen ja päätöksentekoa koskevien tietojen saatavuutta (esimerkiksi neuvotteluihin liittyvä tieto – mukaan lukien neuvottelujen sisällön määrittäminen, neuvotteluvaltuudet ja neuvottelujen edistyminen – kauppasopimusten sekamuotoinen tai yksinoikeudellinen luonne ja niiden väliaikainen soveltaminen, kauppa- ja/tai investointisopimuksilla perustettujen elinten toiminta ja päätökset, asiantuntijakokoukset sekä delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset); pitää tältä osin valitettavana, että neuvosto ei ole antanut Euroopan parlamentin jäsenille tutustuttavaksi kaikkien parhaillaan neuvoteltavina olevien sopimusten neuvotteluvaltuuksia; pitää kuitenkin myönteisenä, että komissio ja parlamentti ovat lopulta vuoden kestäneiden, transatlanttiseen kauppa- ja investointikumppanuuteen (TTIP) liittyvien neuvotteluasiakirjojen saatavuutta

koskeneiden neuvottelujen jälkeen päässeet operatiiviseen sopimukseen siitä, että kaikki Euroopan parlamentin jäsenet saavat tutustua neuvotteluasiakirjoihin, minkä johdosta TTIP-neuvottelut ovat tähän mennessä avoimimmat neuvottelut; suhtautuu tämän vuoksi myönteisesti komission pyrkimykseen käyttää TTIP-neuvotteluja koskevaa nykyistä avoimuusaloitetta mallina kaikissa kauppaneuvotteluissa, kuten ”Kauppaa kaikille” -strategiassa todetaan; toteaa, että asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetussa asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 annetaan tavallisille kansalaisille hyvin laajat oikeudet saada asiakirjoja tutustuttavaksi ja että ne voivat olla laajemmat kuin oikeudet, jotka Euroopan parlamentin jäsenillä on tällä hetkellä;

7. korostaa, että unionin tuomioistuimen mukaan avoimuusvaatimukset juontavat juurensa EU:n hallinnon demokraattiseen luonteeseen ja että jos luottamukselliset tiedot eivät ole julkisesti saatavilla, kuten kauppaneuvottelujen tapauksessa, niiden on oltava parlamentin jäsenten saatavilla, koska he valvovat kauppapolitiikkaa kansalaisten puolesta; katsoo siksi, että salaisiksi luokiteltujen tietojen saatavuus on olennaisen tärkeää parlamentin valvontatehtävän kannalta ja parlamentin olisi puolestaan noudatettava velvollisuuttaan käsitellä sellaista tietoa asianmukaisesti; katsoo, että olisi oltava selvät kriteerit, joiden mukaan asiakirjat luokitellaan ”salaisiksi”, jotta vältetään epäselvyydet ja mielivaltaiset päätökset; katsoo myös, että asiakirjan luokitus salaiseksi olisi poistettava heti, kun se ei enää ole tarpeen; toteaa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy selvästi ilmi, että jos EU:n toimielimestä peräisin olevaan asiakirjaan sovelletaan tiedonsaantioikeutta koskevaa poikkeusta, toimielimen on kerrottava selvästi, miksi tämän asiakirjan yleinen saatavuus voisi erityisesti ja vaikuttavasti heikentää poikkeuksella suojeltavaa etua, ja että tällaisen riskin on oltava kohtuullisesti ennustettavissa eikä pelkästään oletuksiin perustuva; kehottaa komissiota panemaan täytäntöön Euroopan oikeusasiamiehen heinäkuussa 2015 antamat suositukset ja kiinnittämään erityistä huomiota kaikkien neuvotteluasiakirjojen saatavuuteen;
8. katsoo, että EU:n on näytettävä esimerkkiä kauppaneuvottelujen avoimuuden edistämisessä ei ainoastaan kahdenvälisissä vaan mahdollisuuksien mukaan myös usean- ja monenvälisissä menettelyissä vähintään samalla avoimuuden tasolla kuin Maailman kauppajärjestön (WTO) puitteissa käytävissä neuvotteluissa; painottaa kuitenkin, että komission on myös saatava neuvottelukumppanit lisäämään avoimuutta omalla puolellaan, jotta varmistetaan, että kyseessä on vastavuoroinen prosessi, jossa EU:n neuvotteluasema ei ole vaarassa, ja sisällyttämään toivottu avoimuuden taso neuvottelujen sisällön määrittämiseen mahdollisten neuvottelukumppanien kanssa; painottaa, että suurempi avoimuus on kaikkien EU:n neuvottelukumppaneiden ja sidosryhmien edun mukaista maailmanlaajuisesti ja että se voi vahvistaa maailmanlaajuisia tukea sääntöihin perustuvalla kaupalla;
9. pitää tärkeänä, että yhteistä kauppapolitiikkaa koskevassa lainsäädäntömenettelyssä voidaan luottaa unionin tilastoihin SEUT-sopimuksen 338 artiklan 2 kohdan mukaisesti sekä vaikutustenarviointeihin ja kestäväan kehitykseen kohdistuviin vaikutusten arviointeihin, jotka on laadittu kaikkein tiukimpien puolueettomuus- ja luotettavuusnormien mukaisesti; katsoo, että tämä periaate olisi otettava ensisijaisesti huomioon kaikissa tarkastuksissa, jotka tehdään komission parempaa sääntelyä koskevan politiikan yhteydessä; katsoo, että alakohtaisilla vaikutustenarvioinneilla lisättäisiin EU:n kauppasopimusten luotettavuutta ja legitimizeettiä;

10. korostaa, että komission on ajettava unionin yleistä etua, sen jäsenet on valittava heidän pätevyytensä ja riippumattomuutensa perusteella ja sen on pidättäydyttävä kaikesta, mikä on ristiriidassa sen velvollisuuksien hoitamisen kanssa (SEU:n 17 artikla); pitää myönteisenä suurempaa avoimuutta, vastuuvellvollisuutta ja lahjomattomuutta koskevia aloitteita, mukaan lukien komission 25. marraskuuta 2014 tekemät päätökset sekä uusi sysäys, joka on annettu avoimuusrekisterille, jonka olisi oltava pakollinen ja kaikkia EU:n toimielimiä, elimiä, laitoksia ja virastoja sitova; suhtautuu myönteisesti siihen, että harkitaan edelleen, kuinka parannetaan nykyistä avoimuusrekisteriä – EU:n edunvalvoja koskevaa rekisteriä – jotta lainsäädäntömenettely perustuisi enemmän tosiasioihin ja olisi kansalaisten ja sidosryhmien kannalta avoimempaa; kehottaa tässä yhteydessä parlamenttia koordinoimaan toimia, joilla lisätään toimielimissä toimivien edunvalvojien, kansalaisjärjestöjen, ammattiliittojen ja muiden eturyhmien toiminnan avoimuutta;
11. on vahvasti sitä mieltä, että EU:n kaikkien hallinnollisten ja poliittisten aloitteiden olisi pohjaututtava avoimuuteen, lahjomattomuuteen, eettiseen käytökseen, vastuuvellvollisuuteen ja hyvään hallintotapaan, jotka olisi myös valtavirtaistettava kyseisiin aloitteisiin; katsoo, että olisi pyrittävä vahvistamaan sitoutumista ja toimielinten välistä koordinoitua työtä tiukempien lahjomattomuutta koskevien normien luomiseksi; katsoo, että komissio ei esimerkiksi saisi hyväksyä Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen vastaisia lainsäädännön täytäntöönpanon suuntaviivoja;
12. katsoo, että EU:n eettisen käytöksen uskottavuuden arvioivat viime kädessä kansalaiset sen perusteella, ovatko EU:n poliittiset aloitteet johdonmukaisia sen sisäisiin hallinnollisiin normeihin nähden; pitää tältä osin myönteisinä EU:n sisäisiä normeja, jotka koskevat korruption torjuntaa ja väärinkäytösten paljastajien suojelua;
13. katsoo, että parlamentin olisi tehtävä kohdennetummin yhteistyötä myös unionin tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan oikeusasiamiehen ja komission petostentorjuntaviraston kanssa, jotta ne voivat raportoida toisilleen yksityiskohtaisesti yhteisen kauppapolitiikan kehityksestä toimivaltansa ja vastuualueidensa puitteissa.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	10.12.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 33 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Arena, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Ayxelà, Karoline Graswander-Hainz, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Gabrielius Landsbergis, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Artis Pabriks, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Klaus Buchner, Dita Charanzová, Nicola Danti, Sander Loones, Lola Sánchez Caldentey, Ramon Tremosa i Balcells, Marita Ulvskog, Wim van de Camp, Jarosław Wałęsa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Edward Czesak, Eleonora Evi, Maurice Ponga, Dario Tamburrano, Derek Vaughan, Flavio Zanonato

2.12.2015

TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnalle

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Valmistelija: Tamás Deutsch

EHDOTUKSET

Talousarvion valvontavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että avoimuus, vastuuvollisuus ja lahjomattomuus ovat keskeisiä ja toisiaan täydentäviä osatekijöitä pyrittäessä edistämään hyvää hallintotapaa unionin toimielimissä ja lisäämään unionin toiminnan ja päätöksenteon avoimuutta;
- B. ottaa huomioon, että kansalaisten luottamus unionin toimielimiin on ratkaisevaa demokratian, hyvän hallintotavan ja tehokkaan päätöksenteon kannalta;
- C. katsoo, että unionissa on vähennettävä vastuuvollisuuteen liittyviä puutteita ja siirryttävä enemmän yhteistyöhön perustuviin valvonnan muotoihin, joissa yhdistyvät demokraattinen valvonta, muu valvonta ja tilintarkastustoimet ja joilla samalla lisätään avoimuutta;
- D. ottaa huomioon, että korruptiolla on merkittäviä rahoitusvaikutuksia ja se on vakava uhka demokratialle, oikeusvaltiolle ja julkisille investoinneille;
- E. katsoo, että avoimuuden, vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden olisi oltava EU:n toimielinten toimintakulttuurin tärkeimpiä periaatteita;
- 1. kehottaa parantamaan yleisesti korruption ennaltaehkäisemistä ja torjuntaa julkisella sektorilla sekä erityisesti EU:n toimielimissä kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla alkaen siitä, että parannetaan asiakirjojen saatavuutta ja tiukennetaan eturistiriitoja koskevia sääntöjä, tuetaan tutkivaa journalismia ja korruption vastaisia valvontaelimiä, otetaan käyttöön tai vahvistetaan avoimuusrekistereitä, myönnetään riittävästi resursseja lainvalvontatoimiin ja parannetaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja yhteistyötä

asiaankuuluvien kolmansien maiden kanssa;

2. kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä tehostamaan unionin taloudellisten etujen turvaamiseen tarkoitettuja menettelyjään ja käytäntöjään ja edistämään aktiivisesti tulossuuntautunutta vastuuvapausmenettelyä;
3. korostaa tarvetta lujittaa lahjomattomuutta ja parantaa eettisiä toimintapuitteita soveltamalla paremmin menettelysääntöjä ja eettisiä periaatteita, jotta on mahdollista lujittaa yhteistä toimivaa lahjomattomuuden kulttuuria kaikissa unionin toimielimissä ja erillisvirastoissa;
4. kehottaa luomaan riippumattoman rakenteen, jonka avulla valvotaan eri menettelysääntöjen ja väärinkäytösten paljastajien suojelumenettelyjen soveltamista niin, että otetaan huomioon tiukimmat ammattieettiset normit, lujitettaessa julkisen sektorin vastuuvollisuutta ja hallinnon toimivuutta hyvän hallinnon periaatteiden ja rakenteiden avulla kaikilla tasoilla;
5. pitää valitettavana, että neuvosto ei ole vieläkään hyväksynyt menettelysääntöjä; katsoo, että kaikkien unionin toimielinten olisi sovittava yhteisistä menettelysäännöistä, koska ne ovat välttämättömät toimielinten avoimuuden, vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden vuoksi; kehottaa niitä EU:n toimielimiä ja elimiä joilla ei vielä ole menettelysääntöjä, laatimaan sellaiset mahdollisimman pian;
6. kehottaa menettelysäännöt käyttöön ottaneita EU:n toimielimiä, parlamentti mukaan luettuna, tehostamaan täytäntöönpanotoimiaan, kuten taloudellisista sidonnaisuuksista annettujen ilmoitusten tarkastamista;
7. pyytää kaikkia unionin toimielimiä panemaan täytäntöön henkilöstösääntöjen 16 artiklan julkistamalla vuosittain tiedot toimielinten palveluksesta lähteneistä johtavista virkamiehistä sekä luettelon eturistiriidoista; vaatii, että edellä mainitun riippumattoman rakenteen avulla arvioidaan unionin tehtävissä työskentelyn jälkeisten työpaikkojen yhteensopivuus ja tilanteet, joissa virkamiehet ja Euroopan parlamentin entiset jäsenet siirtyvät julkiselta sektorilta yksityiselle (nk. pyöröovitapaukset), sekä eturistiriidan mahdollisuus ja määritellään selkeästi karenssiajat, joiden olisi jatkuttava vähintään niin kauan kuin siirtymäkorvauksia maksetaan ja joiden aikana virkamiesten ja Euroopan parlamentin jäsenten on osoitettava lahjomattomuutta ja pidättyväsyyttä tai noudatettava tiettyjä edellytyksiä ottaessaan vastaan uusia tehtäviä; vaatii, että edellä mainitun rakenteen on koostuttava toimielimen ulkopuolisista riippumattomista asiantuntijoista, jotta se voi hoitaa sille uskotut tehtävät täysin riippumattomasti;
8. muistuttaa yleisestä periaatteesta, jonka mukaan jokaista rikoksesta syytettyä on pidettävä syyttömänä, kunnes hänen syyllisyytensä on laillisesti näytetty toteen;
9. kannustaa unionin toimielimiä ja elimiä tiedottamaan virkamiehille entistä paremmin eturistiriitoja koskevista toimintaperiaatteista käynnissä olevien tiedotustoimien ohella ja sisällyttämään lahjomattomuuden ja avoimuuden pakollisina kysymyksinä rekrytointimenettelyihin ja arviointikeskusteluihin; katsoo, että eturistiriitoja koskevissa säännöksissä olisi erotettava toisistaan vaaleilla valitut edustajat ja virkamiehet; katsoo, että tällaisia sääntöjä tarvitaan myös jäsenvaltioissa niitä viranhaltijoita ja virkamiehiä varten, jotka osallistuvat EU-tukien hallinnointiin ja valvontaan; kehottaa komissiota

esittämään ehdotuksen oikeusperustaksi;

10. on tyytyväinen siihen, että komissio on päättänyt lisätä avoimuutta parantamalla asiantuntijaryhmäjärjestelmäänsä ja erityisesti asiantuntijoiden valinnassa käytettävää menettelyä siten, että se laatii yksityishenkilöinä nimitettyihin asiantuntijoihin sovellettavat uudet eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet, mikä antaa Euroopan parlamentille mahdollisuuden valvoa suoraan näitä nimityksiä; panee merkille, että asiantuntijoiden on tarvittaessa rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin; kehottaa kuitenkin komissiota ottamaan huomioon asiantuntijaryhmien kokoonpanoa koskevat Euroopan oikeusasiamiehen suositukset sekä ”Composition of the Commission's expert groups and the status of the register of expert groups” -tutkimuksessa esitetyt suositukset sen laatiessa muutoksia asiantuntijaryhmiä koskeviin nykyisiin horisontaalisiin sääntöihin, jotta menettelystä saadaan järjestelmällisempi ja avoimempi; pyytää komissiota käymään vuoropuhelua parlamentin kanssa erityisesti tulevasta asiasta koskevasta talousarvion valvontavaliokunnan ja oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnöstä ennen näiden sääntöjen virallista hyväksymistä; kannustaa EU:n erillisvirastoja harkitsemaan vastaavia uudistuksia;
11. pitää tarpeellisena ryhtyä lisätoimiin edunvalvontaryhmien poliittiseen rooliin, niiden käytäntöihin ja vaikutusvaltaan liittyvien eettisten ongelmien ratkaisemiseksi ja lahjomattomuuden turvaavien toimien edistämiseksi, jotta voidaan lisätä edunvalvontatoiminnan avoimuutta; kehottaa laatimaan kaikille unionin toimielimille yhteiset säännöt, joissa vahvistetaan näissä elimissä harjoitettavan edunvalvonnan muodot ja edellytykset;
12. katsoo, että avoimuutta olisi lisättävä ottamalla käyttöön unionin edunvalvontaryhmien lainsäädäntöalanjälki; kehottaa esittämään ehdotuksen, joka mahdollistaisi kaikkien lainsäädäntömenettelyn eri vaiheisiin liittyvien asiakirjojen julkistamisen ja jonka myötä siirrytään vapaaehtoisesta rekisteröitymisestä kaikkea edunvalvontatoimintaa koskevaan pakolliseen unionin rekisteriin kaikissa unionin toimielimissä vuoteen 2016 mennessä;
13. kehottaa neuvostoa liittymään EU:n avoimuusrekisteriin;
14. katsoo tässä yhteydessä, että pakolliseen unionin rekisteriin on sisällyttävä selkeät määräykset siitä, millaiset tiedot rekisteröidään, toisin sanoen tarkat ja säännöllisesti päivitettävät tiedot edunvalvonnan tai lainsäädäntötyön luonteesta sekä yksityiskohtaiset tiedot yhteyksistä ja osuudesta unionin lainsäädäntöön ja päätöksentekoon; katsoo, että on harkittava väärinkäytötapauksissa käyttöön otettavaa seuraamusjärjestelmää, jota parlamentti valvoo; kehottaa komissiota esittämään pakollista rekisteriä koskevat ehdotuksensa viipymättä;
15. katsoo, että kaikkien unionin toimielinten on viimeistään nyt hyväksyttävä pikaisesti sisäiset säännöt epäkohtien paljastamisesta ja sovellettava velvollisuuksiinsa yhteistä toimintatapaa keskittyen epäkohtien paljastajien suojeluun; kehottaa kiinnittämään liikesalaisuuksien suojaa koskevan direktiivin yhteydessä erityistä huomiota väärinkäytösten paljastajien suojeluun; kehottaa komissiota edistämään väärinkäytösten paljastajien vähimmäissuojelua koskevaa lainsäädäntöä unionissa; kehottaa toimielimiä muuttamaan henkilöstösääntöjä siten, että varmistetaan, että niillä ei ainoastaan muodollisesti velvoiteta virkamiehiä ilmoittamaan kaikenlaisista

sääntöjenvastaisuuksista vaan myös vahvistetaan väärinkäytösten paljastajien riittävä suojele; kehottaa toimielimiä panemaan henkilöstösääntöjen 22 c artiklan täytäntöön viipymättä;

16. pyytää EU:n toimielimiä ja elimiä toteuttamaan tinkimättä toimia, jotka liittyvät harkintavaltaan ja poissulkemiseen julkisissa hankinnoissa, ja toteuttamaan kaikissa vaiheissa asianmukaiset taustaselvitykset sekä soveltamaan poissulkemista koskevia perusteita sulkeakseen mahdollisissa eturistiriitatapauksissa yritykset menettelyn ulkopuolelle, koska tämä on tärkeää EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi;
17. pitää vastuuvapausmenettelyä tärkeänä välineenä pyrittäessä varmistamaan demokraattinen vastuuvastuu unionin kansalaisiin nähden; palauttaa mieliin vastuuvapausmenettelyjen yhteydessä tähän asti toistuvasti kohdatut vaikeudet, jotka ovat aiheutuneet neuvoston yhteistyön puutteesta; katsoo ehdottomasti, että talousarvion tehokas valvonta ja toimielimen demokraattinen vastuuvastuu edellyttävät parlamentin ja neuvoston yhteistyötä;
18. vaatii, että neuvoston on oltava muiden toimielinten tavoin vastuuvastuuvelvollinen ja avoin;
19. katsoo, että EU:n toimielinten vuosikertomuksilla voisi olla tärkeä merkitys avoimuuden, vastuuvastuuvelvollisuuden ja lahjomattomuuden noudattamisessa; kehottaa EU:n toimielimiä sisällyttämään vuosikertomuksiinsa näitä asioita koskevan luvun;
20. pitää komission ensimmäistä joka toinen vuosi annettavaa korruptiontorjuntakertomusta lupaavana yrityksenä ymmärtää paremmin korruption kaikkia ulottuvuuksia, kehittää tehokkaita vastatoimia sen torjumiseksi ja valmistella julkisen sektorin vastuuvastuuvelvollisuuden parantamista unionin kansalaisiin nähden; vahvistaa tässä yhteydessä pitävänsä tärkeänä, että unioni ei suvaitse lainkaan petoksia, korruptiota eikä vilpillistä yhteistoimintaa; pitää kuitenkin valitettavana, ettei tähän kertomukseen sisältynyt EU:n toimielinten omia korruption vastaisia toimia;
21. toteaa, että korruption monimutkainen ja moniulotteinen luonne (erityisesti peittelevät käytännöt ja painostaminen poikkeamaan toimien alkuperäisistä tavoitteista tai toimimaan tietyllä tavalla) vaarantaa demokratian ja oikeusvaltion ja haittaa ja vahingoittaa unionin taloutta, uskottavuutta ja mainetta;
22. vaatii, että komissio analysoi viimeistään toisessa korruptiontorjuntakertomuksessaan tarkemmin sekä unionin toimielinten että jäsenvaltioiden tasolla toimintaympäristöä, jossa toimia toteutetaan, jotta voidaan määrittää siihen luonnostaan kuuluvat kriittiset tekijät, alttiit alat ja korruptiota edistävät riskitekijät;
23. pyytää komissiota kiinnittämään tässä yhteydessä erityistä huomiota eturistiriitojen ja korruption ehkäisemiseen erillisvirastoissa, jotka ovat erityisen alttiita näille ongelmille, koska ne ovat melko tuntemattomia suurelle yleisölle ja hajautettuja eri puolille unionia;
24. pyytää uudelleen¹, että komissio raportoi kaksi kertaa vuodessa parlamentille ja neuvostolle siitä, miten EU:n toimielimet ovat panneet täytäntöön sisäiset korruption

¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2015 vuosikertomuksesta 2013 ”EU:n taloudellisten etujen suojaaminen – Petostentorjunta” (Hyväksytty teksti, P8_TA(2015)0062).

vastaiset toimensa, ja odottaa saavansa luettavakseen seuraavan kertomuksen vuoden 2016 alussa; pyytää komissiota lisäämään kertomukseen luvun siitä, miten EU:n toimielimet ovat onnistuneet korruption torjunnassa, ja katsoo, että komission tulevien korruptiontorjuntakertomusten olisi aina katettava kaikki unionin toimielimet ja elimet;

25. pitää Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) avaintoimijana korruption torjunnassa ja katsoo siksi, että on erittäin tärkeää, että tämä virasto toimii tehokkaasti ja riippumattomasti; suosittaa, että OLAF-asetuksen mukaisesti OLAFin valvontakomitealle annetaan pääsy tietoihin, joita se tarvitsee valvoakseen tehokkaasti OLAFin toimintaa, ja että sille taataan taloudellinen riippumattomuus;
26. kehottaa unionia hakemaan mahdollisimman pian Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) jäsenyyttä ja vaatii, että parlamentille tiedotetaan jatkuvasti tämän jäsenyyshakemuksen tilasta;
27. kehottaa komissiota täyttämään viipymättä korruption vastaisen YK:n yleissopimuksen mukaiset raportointivelvollisuutensa;
28. kannustaa lisäämään yhteistyötä jäsenvaltioiden kesken, jotta voidaan vaihtaa taitotietoa ja hyviä käytäntöjä, lujittaa oikeudellista ja poliisiyhteistyötä koskevia kansainvälisiä sopimuksia sekä saattaa Euroopan unioni, Yhdistyneet kansakunnat, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö ja Euroopan neuvosto yhteen laatimaan koordinoituja toimia korruption torjumiseksi;
29. tunnustaa Europolin ja Eurojustin tärkeän roolin järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunnassa; katsoo, että näillä virastoilla olisi oltava enemmän toimivaltaa tällä alalla ja erityisesti rajat ylittävissä tapauksissa; suosittelee, että Euroopan syyttäjänviraston toimivaltaan sisällytetään järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunta; painottaa, että Euroopan syyttäjänviraston tehtäviä ja vastuita olisi selkeytettävä, jotta vältetään mahdollisilta päällekkäisyyksiltä kansallisten viranomaisten toimien kanssa.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	1.12.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Tamás Deutsch, Martina Dlabajová, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Verónica Lope Fontagné, Monica Macovei, Georgi Pirinski, Claudia Schmidt, Igor Šoltes, Marco Valli, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Benedek Jávor, Marian-Jean Marinescu, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin

8.12.2015

YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Valmistelija: Nessa Childers

EHDOTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

Yleiset seikat

1. ottaa huomioon 22. lokakuuta 2014 antamansa päätöslauselman neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2015 ja painottaa, että tarvitaan oikeudellisesti sitova kehys, jolla korvataan tiedonanto ”Framework for Commission Expert Groups: Horizontal Rules and Public Register”¹ (Komission asiantuntijaryhmien rakenne: yhteiset säännöt ja julkinen rekisteri), jotta sovellettavat säännöt pannaan täysimääräisesti ja johdonmukaisesti täytäntöön kaikissa komission pääosastoissa;
2. painottaa, että EU:n tutkimuspolitiikan yleistavoite julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien luomisesta yritysten ja tiedemaailman välillä on ristiriidassa sen kanssa, että EU:ssa tarvitaan sääntelijöitä teollisuustuotteiden riippumatonta tutkimusta varten; kehottaa komissiota tarkastelemaan systeemisiä suojatoimia eturistiriitojen välttämiseksi teollisuustuotteiden sääntelyn ja toimintatapojen täytäntöönpanon välillä;
3. kehottaa komissiota käsittelemään säänneltyjen tuotteiden julkisessa riskinarvioinnissa olevaa nykyistä rakenteellista eturistiriitaa, toisin sanoen sitä, että näiden tuotteiden arviointi perustuu laajalti tai ainoastaan hakijoiden tai heidän maksamiensa kolmansien osapuolien tekemiin tutkimuksiin, koska riippumaton tutkimus jätetään liian usein vähälle huomiolle tai sitä ei oteta huomioon lainkaan; vaatii, että tuottajien olisi edelleen

¹ Tiedonanto C (2010)7649, 10.11.2010.

teetettävä tutkimuksia siten, että kustannukset jaetaan oikeudenmukaisesti suurten yritysten ja pk-yritysten välillä niiden suhteellisen markkinaosuuden mukaan, mutta toteaa, että kaikkien arvioijien olisi arvioinnissaan otettava täysipainoisesti huomioon vertaisarvioidut riippumattomat tutkimukset;

4. suhtautuu myönteisesti yksityisen sektorin tutkimukseen ja kehittämiseen tekemiin investointeihin; muistuttaa, että suurin osa asiantuntijoista on osallistunut yksityisen sektorin rahoittamiin tutkimushankkeisiin; muistuttaa lisäksi, että asiantuntemus on niukka voimavara, jota ei pitäisi tehdä asiantuntijaryhmille mahdolltomaksi saavuttaa;

Kansainväliset kysymykset

5. kehottaa komissiota julkaisemaan oikea-aikaisesti julkiset asiantuntijaryhmien jäsenten valintaa koskevat hakumenettelyt, edellyttämään avoimuusrekisteriin rekisteröitymistä ja varmistamaan vuosittain huolellisen seurannan avulla, että toiminta on sopusoinnussa OECD:n eturistiriitatilanteiden hallitsemista julkisissa palveluissa koskevien toimintaohjeiden kanssa;
6. kannustaa komissiota seuraamaan Maailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälisen syöpätutkimuskeskuksen esimerkkiä ja ottamaan käyttöön "kutsutut asiantuntijat", jolloin sillä on mahdollisuus hyödyntää ulkoista asiantuntijuutta, samoin kuin estää ryhmittymiä, joissa on mahdollinen, ilmeinen tai käynnissä oleva eturistiriita, saamasta asiantuntijaryhmien jäsenten erioikeuksia, jotka koskevat äänestämistä ja asiakirjojen laatimista;
7. kehottaa kaikkia asiaankuuluvia EU:n toimielimiä soveltamaan tupakoinnin torjuntaa koskevan WHO:n puitesopimuksen 5 artiklan 3 kohtaa, jonka mukaan sopimuspuolten on suojeltava tupakoinnin torjuntatoimia tupakkateollisuuden kaupallisten ja muiden etujen tavoittelulta, sen toimintaohjeisiin sisältyvien suositusten mukaisesti; kehottaa komissiota julkaisemaan PMI-sopimusta ja muiden tupakkayhtiöiden kanssa tehtyjä sopimuksia koskevan arvioinnin sekä edellä mainitun puitesopimuksen täytäntöönpanon vaikutustenarvioinnin; on pettynyt komission ja British American Tobacco -yhtiön väliseen äskettäin julkaistuu, mutta runsain mitoin editoituun sähköpostiviestien vaihtoon;
8. on vakuuttunut siitä, että PMI-sopimuksesta ei pitäisi neuvotella ennen kuin asiasta on järjestetty julkinen ja avoin keskustelu kyseisen sopimuksen arvioinnin julkistamisen jälkeen; kehottaa komissiota tutkimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja;
9. katsoo, että odotettaessa komission myöhässä olevaa vaikutustenarviointia tupakkateollisuuden kanssa tehty uusi salakuljetuksen ja tuoteväärennosten vastainen sopimus ei ole riittävä väline tupakan laittoman kaupan torjumiseksi erityisesti tupakkatuotedirektiivin 15 artiklan valossa ja WHO:n puitesopimuksen sopimuspuolten hyväksymän tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämistä koskevan lisäpöytäkirjan perusteella;
10. painottaa, että tarvitaan tupakkateollisuudesta riippumatonta, WHO:n tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämistä koskevan lisäpöytäkirjan 8 artiklan 2 kohdan mukaista tupakkatuotteiden väärennosten seuranta- ja jäljitysjärjestelmää etenkin siksi, että missään ei viitata salakuljetettujen ja takavarikoitujen tuotteiden saattamiseen riippumattoman

laboratorion arvioitavaksi, ja ottaen huomioon tupakkateollisuuden intressin pitää takavarikoituja tuotteita väärennetyinä salakuljetuksen ja tuoteväärennösten vastaisen sopimuksen nojalla sekä siihen liittyvän unionin tullitulojen menetyksen;

Edunvalvontaan liittyvät seikat

11. kehottaa komissiota varmistamaan yleisön oikeuden saada tietoa edunvalvonnasta, jotta parannetaan päätöksentekoprosessin avoimuutta ja lahjomattomuutta EU:n toimielimissä; katsoo, että oikeus saada tietoa edunvalvonnasta on unionin kansalaisten olennaisen tärkeä oikeus ja sitä tarvitaan, jotta demokratia voi toimia asianmukaisesti;
12. kehottaa EU:n toimielimiä ja niiden henkilöstöä sekä virastoja pidättäytymään kutsumasta rekisteriin kirjautumattomia edunvalvoja kuulemistilaisuuksiin ja muihin virallisiin tapahtumiin; pyytää, että myös TTIP-neuvotteluihin osallistuva komission neuvotteluryhmä sisällytetään tätä asiaa koskeviin säännöksiin;
13. kehottaa EU:n toimielimiä perustamaan julkisen internetluettelon kaikista sidosryhmien kannanotoista ja velvoittamaan kaikki rekisteriin kirjautuvat edunvalvojat toimittamaan tähän luetteloon samalla kopiot kaikista kannanotoista, jotka he välittävät Euroopan parlamentin jäsenille tai toimielinten henkilöstölle;

EU-asiat

14. toteaa, että lisääntyvän euroskeptisyyden aikana on olennaisen tärkeää voimistaa kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin ja ihmisiin, jotka johtavat niitä ja että vahva sitoutuminen avoimuuteen, toimielinten lahjomattomuuden takaaminen ja korruption torjunta ovat erittäin tärkeitä;
15. muistuttaa, että vuoden 2014 Eurobarometri-tutkimuksessa kävi ilmi, että 70 prosenttia unionin väestöstä uskoo EU:n toimielimissä olevan korruptiota, ja kehottaa tämän vuoksi toimielimiä käsittelemään tätä luottamuspulaa mitä pikimmin;
16. kehottaa komissiota erityisesti tarkistamaan vuonna 2002 antamaansa tiedonantoa komission konsultointiprosessiin sovellettavista yleisistä periaatteista ja vähimmäisvaatimuksista¹;
17. kehottaa komission puheenjohtajaa ulottamaan uudet, komission jäseniä ja pääjohtajia koskevat avoimuussäännöt koskemaan myös muita EU:n korkeita virkamiehiä, kuten sellaisia yksikönpäälliköitä, jotka ovat suuressa määrin mukana lainsäädäntäprosesseissa ja jotka tapaavat säännöllisesti asianomaisia sidosryhmiä;
18. muistuttaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa annetaan kansalaisille oikeus tutustua julkisiin asiakirjoihin, ja pitää valitettavana, että yksi unionin toimielinten avoimuutta koskevia yleisimpiä ongelmia on niiden itsensä kieltäytyminen antamasta yleisölle tietoja ja asiakirjoja;
19. kehottaa komissiota tutkimaan vaihtoehtoja, esimerkiksi säädöksiä sekä toimielimiä koskevia ja hallinnollisia järjestelyjä, ja toteuttamaan konkreettisia toimia sellaisen

¹ COM(2002) 0704, 11.12.2002.

kehityksen luomiseksi, jolla parannetaan hallintoa, joka edustaa nimenomaan tulevia sukupolvia ja jossa otetaan huomioon heidän oikeutensa osallistua unionin tason päätöksentekoon;

20. korostaa, että komission olisi vahvistettava tieteellisten neuvojen käytössään lahjomattomuutta erityisesti niin, että se ei pyri poliittiseen tasapainoon vaan luottaa kaikkein objektiivisimpaan ja arvovaltaisimpaan saatavilla olevaan tietoon;
21. kehottaa komissiota yksinkertaistamaan tietojen saantia ja takaamaan laajemman avoimuuden sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklassa säädettyjä poikkeuksia koskevia sääntöjä;
22. suositaa painokkaasti, että taloudellisten sidonnaisuuksien vuoksi asiantuntijaksi hakevilta edellytetään viiden vuoden karenssiaikaa, jotta he voivat osallistua tieteellisiin paneelieihin täysivaltaisina jäseninä, jotka osallistuvat päätösten valmisteluun ja tekemiseen;
23. suhtautuu myönteisesti komission päätökseen velvoittaa jäsenensä julkaisemaan tiedot kokouksista, joita he ja heidän kabinettiensa jäsenet pitävät eri organisaatioiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa ja joiden aiheena on unionin toimintatapojen laatiminen ja täytäntöönpano;
24. kehottaa komissiota varmistamaan, että taataan oikeus tutustua asiakirjoihin ja tietoihin, jotka liittyvät jäsenvaltioille annettuihin virallisiin huomautuksiin, jäsenvaltioita vastaan käynnistettyihin rikkomusmenettelyihin ja unionin tuomioistuimen tuomioiden täytäntöönpanoon;
25. panee tyytyväisenä merkille komission pyrkimykset lisätä avoimuutta TTIP-neuvotteluissa ja kehottaa komissiota edelleen lisäämään näitä pyrkimyksiä ja antamaan kaikille parlamentin jäsenille mahdollisuuden tutustua vaivattomasti neuvotteluteksteihin;
26. kannustaa sääntelyn parantamisesta, toimielinten välisistä suhteista, oikeusvaltion periaatteista ja EU:n perusoikeuskirjasta vastaavaa komission varapuheenjohtajaa pitämään lupauksensa ja esittämään viipymättä ehdotukset, jotka koskevat toimielinten sopimusta pakollisen avoimuusrekisterin perustamisesta ja sen varmistamista, että on olemassa asianmukaiset seuraamusmenettelyt organisaatioille, jotka eivät noudata sääntöjä; kehottaa neuvostoa unionin lainsäädäntövallan käyttäjän ominaisuudessa noudattamaan avoimuusrekisteriä;

Asiantuntemus

27. ehdottaa, että epäsuotuisten tutkimustulosten valikoivan poistamisen estämiseksi tieteellisten tutkimusten ja kokeiden ennakkoerekisteröinti, jossa ilmoitetaan tutkimuksen tai kokeen laajuus ja oletettu päätökseensaattamispäivä, asetettaisiin edellytykseksi sille, että tutkimustulokset voidaan ottaa huomioon sääntely- ja päätöksentekoprosesseissa;
28. on julkisen päätöksenteon lahjomattomuuden suojelijana huolissaan asiantuntijaryhmien taloudellisten sidonnaisuuksien tietyistä harhaanjohtavista rekisteröintikäytännöistä, koska ne hämärtävät kyseisten sidonnaisuuksien määrää sekä absoluuttisesti että suhteellisesti ja

luovat epätasapainoa ei-taloudellisiin ja poliittisiin sidonnaisuuksiin nähden;

29. kehottaa komissiota varmistamaan, että kuulemistilaisuuksissa esitetään avoimia kysymyksiä, jotka johtavat olennaiseen keskusteluun toimintatavoista sen sijaan, että pyritäisiin pelkästään vahvistamaan jo valitut poliittiset suunnat tai vaihtoehdot; kehottaa komissiota varmistamaan tasapuolisen osallistumisen kuulemisiin ottamalla huomioon sidosryhmien monimuotoisuuden;
30. toteaa, että tosiasiallisesti tasapuolisen osallistumisen varmistamiseksi olisi toteutettava erityistoimia, kun julkaistaan asiantuntijaryhmien jäsenyyttä koskevia hakumenettelyjä, jotta saataisiin hakemuksia asiaa koskevilta eri asiantuntija-aloilta, olivat ne sitten tieteellisellä kentällä tai kansalaisyhteiskunnassa;
31. suhtautuu myönteisesti komission ilmoitukseen tarkistaa asiantuntijaryhmien rekisteriin kuuluvien asiantuntijaryhmien jäsenten luokitusta; katsoo, että tällä tarkistamisella näiden jäsenten luokituksesta olisi tehtävä samanlainen kuin avoimuusrekisterissä sovellettava luokitus;
32. kehottaa komissiota hyväksymään oikeudellisesti sitovia toimia ja seuraamuksia sen varmistamiseksi, että asiantuntijaryhmien ja muiden samankaltaisten sille neuvontaa antavien ryhmittymien kokoonpanot ovat tarkassa ja johdonmukaisessa tasapainossa, että otetaan asianmukaisesti huomioon niiden jäsenten asiantuntemuksen taso ja ajan tasalla oleva kokemus käsiteltävistä asioista ja että ryhmittymät on luokiteltu jäsenten edustamien etujen mukaisesti kuten Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteisessa tutkimuksessa OI/6/2014/NF todetaan;
33. pitää asiantuntijaryhmiä koskevien menettelyjen ja keskustelujen avoimuutta yleisesti ottaen riittämättömänä; kehottaa komissiota varmistamaan, että erityisesti alaryhmistä annetaan nykyistä yksityiskohtaisempia tietoja hyvissä ajoin ja yhteen koottuna; kehottaa komissiota saattamaan asiantuntijoiden ilmoitukset sidonnaisuuksista ja asiantuntijaryhmien kokousten pöytäkirjat julkisesti saataville verkkosivustollaan;
34. suhtautuu myönteisesti komission sitoumukseen ottaa käyttöön uudet säännöt, jotka koskevat asiantuntijaryhmien jäseneksi yksityishenkilöinä nimettyjen henkilöiden eturistiriitoja; painottaa, että kaikkien asiantuntijoiden on tehtävä ilmoitus sidonnaisuuksista, joka julkaistaan asiantuntijaryhmien rekisterissä;
35. kehottaa komissiota valvomaan asiantuntijoiden riippumattomuutta koko sen ajan kun he suorittavat tehtäviään, koska mahdollisia uusia taloudellisia sidonnaisuuksia voi ilmetä kyseisenä aikana;
36. toteaa, että asiantuntijaryhmillä on oltava käytössään paras saatavilla oleva tieteellinen asiantuntemus;
37. katsoo, että erityisen tarkkaan määritellyn teknisen asiantuntemuksen edellyttäminen ei ole pätevä peruste sille, että hakumenettelyä ei käynnistetä;

Virastot

38. korostaa, että tarvitaan riippumattomia asiantuntijoita EU:n eri virastoihin ja että on

kiinnitettävä enemmän huomiota eturistiriitojen eliminointiin virastojen paneeleissa;

39. korostaa, että virastojen on perustettava päätöksensä parhaaseen saatavilla olevaan näyttöön; muistuttaa, että tieteellinen tarkkuus varmistetaan vertaisarvioinnilla ja tulosten avoimuudella ja toistettavuudella;
40. painottaa asianmukaisen ja riippumattoman tieteellisen neuvonnan takaamiseksi päätöksenteossa riittävien resurssien merkitystä EU:n virastojen sisäisen asiantuntemuksen kehittämisessä, mukaan luettuna mahdollisuus tehdä julkaistavissa olevaa tutkimusta ja testausta ja näin lisätä julkisen palvelun sääntelyä koskevan neuvonnan houkuttavuutta ilman, että tutkijoiden akateeminen ura häiriintyy;
41. vaatii, että kaikki jonkin viraston käyttämät tiedot tiettyyn tieteelliseen johtopäätökseen tulemiseksi on julkaistava koneellisesti luettavassa muodossa, jotta mahdollistetaan tietojen tieteellinen valvonta ja jatkuva edistys; vaatii, että vaikka yksityisyyden suojaa on kunnioitettava, kaupallisten tietojen luottamuksellisuutta koskevien lausekkeiden ja liikesalaisuuksia koskevan lainsäädännön ei saa antaa haitata tietojen luovuttamista; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti tietojen luovuttamisen asianmukaisuutta;
42. kehottaa EU:n toimielimiä varmistamaan, että virastoilla on niiden toimintaa vastaavat resurssit; muistuttaa, että tällä hetkellä joidenkin virastojen asiantuntijoille ei makseta heidän tekemästään työstä huolimatta heidän panoksensa strategisesta merkityksestä kansanterveydelle ja ympäristöterveydelle;
43. painottaa EU:n virastojen osalta, että mahdollisten eturistiriitojen selvittämiseksi luottamus tieteellisten paneelien ja komiteoiden mahdollisten jäsenten itsearviointiin ei riitä; kannustaa EU:n virastoja luomaan ennakoivien tarkastusten järjestelmän;
44. painottaa, että Euroopan lääkeviraston (EMA) olisi taattava mahdollisimman suuri avoimuus kliinisten raporttien saamisessa tutustuttavaksi, ja suhtautuu myönteisesti viraston päätökseen julkaista ennakoivasti kliinisiä kokeita koskevia raportteja lääkkeistä tehtävien viraston päätösten tueksi;
45. kehottaa EU:n virastoja jatkamaan pyrkimyksiään ottaa käyttöön tiukat kriteerit ja menettelyt, jotta voidaan varmistaa tieteellisten paneelien riippumattomuus niiden sääntelemistä talouden aloista ja muista kuin talouden aloista sekä niiden tahojen poliittisesta vaikuttamisesta, joilla on asianomaista aihetta koskeva tietty suunnitelma, ja jotta eturistiriitoja pystytään välttämään oikealla tavalla etenkin ”kutsuttujen asiantuntijoiden” statusta hyödyntämällä; toteaa, että tällöin on mahdollista hyödyntää sellaisten asiantuntijoiden tietoa, joilla on yhteyksiä säännellyille teollisuuden aloille, mutta joilla ei ole oikeutta osallistua tieteellisten lausuntojen valmisteluun tai niistä tehtäviin päätöksiin;

Euroopan parlamenttiin liittyvät seikat

46. kiittää parlamentin omien tutkimuspalvelujen (EPRS) työn korkeaa laatua; painottaa, että EPRS:lle on myönnettävä lisää resursseja ja edelleen taattava sen hallinnollinen riippumattomuus yleisen edun mukaisesti;
47. aikoo harkita Euroopan parlamentin jäsenten sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten

avoimen tietokannan perustamista, jotta voitaisiin lisätä avoimuutta ja kansalaisyhteiskunnan suorittamaa valvontaa;

48. kehottaa EU:n toimielimiä toteuttamaan toimenpiteitä korkeita EU:n virkamiehiä ja Euroopan parlamentin jäseniä koskevien vähimmäiskarenssiaikojen käyttöönottamiseksi siten, että entiset virkamiehet ja Euroopan parlamentin jäsenet voivat vasta karenssiajan päätyttyä työskennellä edunvalvontatehtävässä, joka voi luoda tai näyttää luovan eturistiriitoja, ja täten vältettäisiin niin sanotut pyöröovitalanteet; kehottaa tällä välin julkaisemaan niiden korkeiden EU:n virkamiesten ja Euroopan parlamentin jäsenten nimet, jotka ovat jättäneet toimielimensä työskennelläkseen yksityisten etujen puolesta.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	1.12.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 68 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănașescu, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Guillaume Balas, Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Christofer Fjellner, Luke Ming Flanagan, Krzysztof Hetman, Merja Kyllönen, Gesine Meissner, József Nagy, James Nicholson, Alojz Peterle, Bart Staes, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Marie-Christine Boutonnet, Anja Hazekamp, Jiří Maštálka

5.2.2016

OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnalle

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Valmistelija: Pavel Svoboda

EHDOTUKSET

Oikeudellisten asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että EU:n toimielinten legitiimiyden, vastuuvollisuuden ja tehokkuuden sekä EU:n kansalaisten luottamuksen vahvistaminen on äärimmäisen tärkeää; katsoo, että hyvää hallintoa koskevat EU:n säännöt ovat keskeisessä asemassa pyrittäessä saavuttamaan tämä tavoite vastaamalla kansalaisten huolenaiheisiin nopeasti, selvästi ja näkyvästi;
2. korostaa, että vaikka oikeus hyvään hallintoon, joka takaa jokaiselle oikeuden asioidensa puolueettomaan, oikeudenmukaiseen ja kohtuullisessa määräjassa tapahtuvaan käsittelyyn unionin toimielimissä, elimissä, laitoksissa ja virastoissa, on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa, johon sisältyy myös jokaisen oikeus tulla kuulluksi ennen yksittäistä toimenpidettä, oikeus tutustua asiakirjoihin, samalla kun turvataan oikeutettu etu luottamuksellisuuden ja liikesalaisuuksien säilyttämiseen, sekä hallinnon velvoitteen perustella päätöksensä, unionilta puuttuu yhtenäinen ja kattava hallinto-oikeuden kodifioitu säännöstö, minkä vuoksi kansalaisten on vaikea ymmärtää unionin oikeuden mukaisia hallinnollisia oikeuksiaan, ja siten kyseiset oikeudet eivät ole helposti kansalaisten saatavilla eivätkä he voi nauttia niistä täysimääräisesti; katsoo, että avoimuus on välttämätöntä kansalaisten EU:n päätöksentekoa koskevan ymmärryksen lisäämiseksi ja luottamuksen vahvistamiseksi EU:n toimielimiä kohtaan;
3. katsoo, että EU:n toimielinten, elinten, laitosten ja virastojen suhdetoimintaan sovellettava, hallintomenettelyä koskeva unionin lainsäädäntö korottaisi avoimuuden ja vastuuvollisuuden tasoa, lisäisi kansalaisten luottamusta avoimeen, tehokkaaseen ja riippumattomaan EU:n hallintoon, joka kunnioittaa heidän oikeuksiaan, sekä vahvistaisi kansalaisten prosessuaalisia oikeuksia EU:n toimielimiin nähden;

4. muistuttaa tässä yhteydessä, että 15. tammikuuta 2013 ylivoimaisella enemmistöllä hyväksymässään päätöslauselmassa parlamentti kehotti hyväksymään unionin hallintomenettelylakia koskevan EU:n asetuksen; pitää valitettavana, ettei komissio ole tehnyt aloitetta asiassa; kehottaa jälleen komissiota antamaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 298 artiklaan, jossa vaaditaan avointa, tehokasta ja riippumatonta hallintoa, sekä unionin lainsäädännön yleisiin periaatteisiin, sellaisina kuin ne on täsmennetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, perustuvan ehdotuksen selvästä ja sitovasta EU:n hallintoa koskevasta säännöstöstä; muistuttaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 10 artiklan 3 kohdan ja 11 artiklan 2 kohdan sekä SEUT-sopimuksen 15 artiklan mukaan avoimuus on Euroopan unionin demokraattinen perusta;
5. katsoo, että parlamentin ja neuvoston olisi toimittava entistä avoimemmin erityisesti kolmikantaneuvotteluissa ja sovittelumenettelyissä; muistuttaa, että lainsäädäntöneuvottelujen avoimuutta on lisättävä, ja painottaa, että on tärkeää kertoa julkisesti neuvotteluiden edistymisestä jokaisen kolmikantakokouksen jälkeen ja parlamentin neuvotteluryhmälle on annettava valtuutus täysistunnossa avoimuuden lisäämiseksi ensimmäisen käsittelyn sopimuksissa, joita yleensä käsitellään kolmikantaneuvotteluissa;
6. katsoo, että oikeusvaltiota edistävä aktiivinen avoimuuden kulttuuri edellyttää selviä ja tehokkaita mekanismeja, joilla ehkäistään ja ratkaistaan EU:n toimielinten ja neuvoa-antavien elinten sisäisiä eturistiriitoja; pitää valitettavana, ettei Eurooppa-neuvostolla ole yhteisiä menettelysääntöjä, minkä vuoksi on vaikeaa arvioida, onko lahjomattomuus turvattu ja onko mahdollisista väärinkäytöksistä määrätty seuraamuksia; kehottaa Eurooppa-neuvostoa laatimaan puheenjohtajalleen ja tämän kabinetille kattavat lahjomattomuutta koskevat säännöt; kehottaa neuvostoa tarkastelemaan uudelleen käytäntöään, joka koskee oikeutta tutustua asiakirjoihin, ja mukauttamaan sen perusoikeuskirjan asiaa koskeviin määräyksiin;
7. muistuttaa, että asiakirjojen saatavuus on tärkeää, ja kehottaa siksi toteuttamaan asetuksen (EY) N:o 1049/2001 kunnianhimoisen uudistuksen; pitää valitettavana, että neuvosto on pysäyttänyt asetuksen tarkistuksen; ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, erityisesti asiat C-39/05 P ja C-52/05 P, joissa tuomioistuin on erottanut toisistaan lainsäädännölliseen ja hallinnolliseen menettelyyn liittyvät asiakirjat tarkastellessaan lainsäädäntömenettelyyn liittyvien asiakirjojen julkistamista koskevia edellytyksiä; muistuttaa, että tietosuoja-sääntöjä on noudatettava, kun asiakirjoja annetaan nähtäväksi;
8. korostaa, että EU:n toimielinten avoimuuden lisäämiseen tähtäävään työhön on kuuluttava myös Euroopan parlamentin menettelysääntöjen tarkistaminen; katsoo, että tarkistamiseen on joka tapauksessa sisällyttävä sellaisten sivutoimien kieltäminen, joista aiheutuu selvästi eturistiriita Euroopan parlamentin jäsenille; toteaa lisäksi, että eturistiriitojen välttämiseksi eturyhmien edustajia on ehdottomasti kieltettävä maksamasta Euroopan parlamentin jäsenten henkilöstön palkkoja;
9. pitää valitettavana, ettei Euroopan unionin neuvoston ja sen puheenjohtajavaltion kansallisten edustajien lahjomattomuutta ja/tai taloudellisia sidonnaisuuksia tarkasteta;

kehottaa neuvostoa laatimaan erityiset eettiset säännöt, muun muassa seuraamuksista, joilla puututaan kansallisiin edustajiin liittyviin erityisriskeihin;

10. kehottaa komissiota myös hyväksymään EU:n kahden neuvoa-antavan elimen, alueiden komitean sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, jäsenille ja henkilökunnalle laajat menettelysäännöt, jotka kattavat eturistiriidat ja tehokkaat välineet seuraamusten määrittämiseksi epäasianmukaisesta käytöksestä sekä tällaisen käytöksen ehkäisemiseksi;
11. kehottaa EU:n virastoja laatimaan johdonmukaisen toimintapolitiikan suuntaviivat hallintoneuvostojen jäsenten ja johtajien, tieteellisten komiteoiden asiantuntijoiden sekä valituslautakuntien jäsenten eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi sekä päättämään selkeästä eturistiriitoja koskevasta käytännöstä ja panemaan sen täytäntöön noudattaen EU:n erillisvirastoihin sovellettavan yhteisen lähestymistavan jatkotoimia koskevaa etenemissuunnitelmaa;
12. katsoo, että parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan olisi tarkastettava komission jäsen ehdokkaiden taloudellisia sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset niin muodollisesti kuin sisällöllisestikin, jotta voitaisiin välttää kaikki mahdolliset eturistiriidat; suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan oikeusasiamies kehotti komissiota tehostamaan niin kutsuttujen pyöröovitapausten tarkastusprosessia eturistiriitojen välttämiseksi; kehottaa erityisesti panemaan henkilöstösääntöjen 16 artiklan täysimääräisesti täytäntöön; muistuttaa, että 8. syyskuuta 2015 antamassaan päätöslauselmassa komission jäsenten kuulemista koskevista menettelyistä ja käytännöistä, vuoden 2014 kokemuksista¹ parlamentti katsoi, että ”oikeudellisten asioiden valiokunnan taloudellisia sidonnaisuuksia koskevan ilmoituksen sisällöllisen analyysin perusteella antama vahvistus siitä, että eturistiriitoja ei ole, on olennainen edellytys sille, että vastaava valiokunta järjestää kuulemisen” (4 kohta); katsoo siksi, että oikeudellisten asioiden valiokunnan olisi ”laadittava tulevana kuukausina suuntaviivoja suosituksen tai valiokunta-aloitteisen mietinnön muodossa, jotta voidaan helpottaa komission jäsenten sidonnaisuusilmoituksia koskevien menetelmien uudistusta” (13 kohta);
13. on vakuuttunut, että pakollisen avoimuusrekisterin käyttöönotto, johon komissio, neuvosto ja parlamentti osallistuvat, on välttämätöntä suhteissa etujärjestöjen edustajiin, jotta lainsäädännössä saavutetaan avoimuutta koskevat vähimmäisvaatimukset;
14. katsoo lopuksi, että väärinkäytösten paljastajien tehokas suojeleminen vahvistaisi yleistä etua ja demokraattista vastuuvastuuta EU:n toimielimissä; kehottaa komissiota luomaan väärinkäytösten paljastajia koskevat sääntelypuitteet, jotta heidän henkilöllisyytensä pidetään salassa ja heitä suojellaan kaikenlaisilta kostotoimenpiteiltä; palauttaa mieleen parlamentin komissiolle esittämän pyynnön, että tämä tarkastelisi mahdollisuutta perustaa eurooppalainen väärinkäytösten paljastajien suojeleohjelma, ja pitää myönteisenä sitä, että Euroopan oikeusasiamies tutkii, noudattavatko EU:n toimielimet velvoitteitaan ottaa käyttöön väärinkäytösten paljastamisesta koskevat sisäiset säännöt; panee merkille, että oikeusasiamiehen mukaan useimmat EU:n toimielimet eivät ole vielä panneet asianmukaisesti täytäntöön sääntöjä väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi vuoden 2014 henkilösääntöuudistuksen mukaisesti; vaatii, että kaikki unionin toimielimet

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0287.

hyväksyvät sisäiset säännöt väärinkäytösten paljastamisesta ja soveltavat velvollisuuksiinsa yhteistä toimintatapaa, jos eivät ole vielä tehneet niin.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	28.1.2016
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 22 -: 2 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Laura Ferrara, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Jiří Maštálka, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Sergio Gaetano Cofferati, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Evelyne Gebhardt, Jytte Guteland, Heidi Hautala, Constance Le Grip, Angelika Niebler, Virginie Rozière

18.2.2016

KANSALAISVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnalle

EU:n toimielinten avoimuudesta, vastuuvollisuudesta ja lahjomattomuudesta
(2015/2041(INI))

Valmistelija: Sylvie Guillaume

EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää myönteisenä komission ilmoitusta aikomuksestaan esittää vuonna 2016 ehdotus toimielinten sopimukseksi, jolla tarkistetaan edunvalvojien avoimuusrekisteriä; vaatii, että ehdotusta edeltävässä kuulemisessa otetaan tasapuolisesti huomioon esiin tuodut eri mielipiteet; katsoo, että avoimuutta on lisättävä perustamalla pakollinen EU:n rekisteri;
2. vaatii ottamaan vapaaehtoisesti käyttöön EU:n edunvalvontaryhmien lainsäädäntöalanjäljen; viittaa tältä osin mahdollisuuteen, että otetaan käyttöön komission ehdotuksiin ja Euroopan parlamentin mietintöihin sisällytettävät liitteet, joissa ilmoitetaan selkeästi, mitkä edunvalvontaryhmät ovat vaikuttaneet merkittävästi näiden ehdotusten ja mietintöjen tekstiin; kannustaa parlamentin jäseniä ja neuvoston edustajia julkistamaan vapaaehtoisesti tiedot kokouksistaan edunvalvojien kanssa, mikä on käytäntö komissiossa;
3. kehottaa menettelysäännöt käyttöön ottaneita EU:n toimielimiä, parlamentti mukaan luettuna, lisäämään seuranta- ja täytäntöönpanotoimiaan, kuten taloudellisista sidonnaisuuksista annettujen ilmoitusten tarkastamista; huomauttaa, että seurantaelinten ja seuraamuksista päättävien elinten on oltava poliittisesti riippumattomia;
4. pitää myönteisenä komission aikomusta julkaista kahden vuoden välein kertomus korruptiutilanteesta EU:ssa; kehottaa komissiota esittämään ilman lisäviivästyksiä lisäyksen ensimmäiseen korruption vastaiseen kertomukseensa, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti EU:n toimielinten tilanne tältä osin;
5. pyytää komissiota jatkamaan neuvotteluja EU:n liittymisestä lahjonnan vastaiseen

valtioiden ryhmään (GRECO) ja laatimaan alustavan aikataulun EU:n liittymiseksi siihen, jotta voidaan varmistaa, että toimielimet noudattavat korruption vastaisia Euroopan neuvoston normeja;

6. pitää valitettavana vähäistä edistymistä ilmiantajien ja toimittajien suojelemisessa, sillä näillä voi olla merkittävä rooli korruption torjunnassa; ilmaisee tähän liittyen lisäksi tyytymättömyytensä siihen, että komissio ei ole reagoinut Euroopan parlamentin pyyntöön teettää selvitys kattavasta unionin ohjelmasta ilmiantajien suojelemiseksi; kehottaa komissiota antamaan aiheesta ennen vuoden 2016 loppua tiedonannon, joka perustuu arviointiin ilmiantajia koskevien sääntöjen tilanteesta kansallisesti, sekä harkitsemaan mahdollista suunnitelmaa ilmiantajia koskevien vähimmäissääntöjen laatimiseksi;
7. pitää valitettavana edistyksen puutetta myös sen estämisessä, että kunnianloukkausta koskevia lakeja käytetään väärin toimittajien ja muiden korruptiota tutkivien uhkailuun; kehottaa komissiota erityisesti aloittamaan keskustelun lainsäädännöstä, jolla tuetaan kunnianloukkauksesta määrättyjen rikosoikeudellisten seuraamusten kumoamista jäsenvaltioissa;
8. katsoo, että riippumaton ja vahva Euroopan syyttäjänvirasto, jonka toimivalta ja vastuualat on selvästi määritelty, auttaa torjumaan unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikkomuksia ja tutkimaan, asettamaan syytteeseen ja saattamaan oikeuden eteen unionin taloudellisia etuja vahingoittaviin rikkomuksiin syyllistyneitä henkilöitä; katsoo, että muunlainen, vesitetty ratkaisumalli vaikuttaisi haitallisesti unionin talousarvioon; kannustaa neuvostoa vauhdittamaan neuvotteluja, jotka koskevat direktiiviä unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (PIF-direktiivi), jotta vahvistetaan nykyistä oikeudellista kehystä ja tehostetaan EU:n taloudellisten etujen suojelua;
9. pitää valitettavana, että neuvosto on jäädyttänyt asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 tarkistamisen; kehottaa neuvostoa omaksumaan rakentavan kannan ja ottamaan huomioon Euroopan parlamentin 15. joulukuuta 2011 ensimmäisessä käsittelyssä hyväksymän kannan sekä Lissabonin sopimuksessa asetetut edellytykset; toteaa, että avoimuutta ja asiakirjojen saatavuutta koskevista parlamentin suosituksista on pantu täytäntöön vain joitakin; muistuttaa, että avoimuus lisää kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin, koska se antaa heille mahdollisuuden saada tietoa EU:n päätöksentekoprosessista; katsoo, että kansalaisille olisi annettava tietoa asianmukaisesti ja ripeästi; toistaa näin ollen, että EU:n hallinnon ja lainsäädäntäprosessin avoimuus on olennaisen tärkeää EU:n lainsäädännön ja toimintatapojen legitimitetin kannalta; painottaa, että avoimuus on ”paremman sääntelyn” kulmakivi;
10. toistaa suosituksensa, jonka mukaan kaikki EU:n toimielimet tai elimet nimittävät hallintoelimistään avoimuudesta vastaavan virkamiehen, joka on vastuussa sääntöjen noudattamisesta;
11. huomauttaa jälleen, että lainsäädäntöä koskevien neuvottelujen, myös kolmikantaneuvottelujen, avoimuutta olisi lisättävä; toteaa näin ollen, että niiden avoimuutta olisi lisättävä kertomalla asiasta vastaavassa parlamentin valiokunnassa kolmikantaneuvottelujen tilanteesta; panee erityisesti merkille, että parlamentin

työjärjestyksen 73 artiklan 4 kohdan mukaan kunkin kolmikantakokouksen jälkeen neuvotteluryhmä raportoi siitä asiasta vastaavan valiokunnan seuraavassa kokouksessa ja saattaa valiokunnan saataville asiakirjat, jotka ilmentävät kolmikantakokouksen tulosta; vaatii sen vuoksi, että sekä suulliseen raportointiin että asiakirjoihin sisältyy yksityiskohtaista tietoa kolmikantaneuvottelujen tilanteesta; vaatii lisäksi, että luettelo kolmikantaneuvottelujen päivämääristä ja suorien osallistujien nimistä asetetaan julkisesti saataville;

12. painottaa myös sen merkitystä, että annetaan riittävästi aikaa kolmikantakokouksissa saavutetun lopullisen yhteisymmärryksen ja asiasta vastaavassa valiokunnassa järjestettävän uuden äänestyksen välillä, niin että asiasta vastaavan valiokunnan jäsenet voivat lukea tekstin ja keskustella siitä poliittisissa ryhmissään ennen valiokunnan lopullista äänestystä;
13. vaatii avoimuuden lisäämistä EU:n virastojen ja niiden muihin EU:n elimiin ylläpitämien yhteyksien osalta; painottaa, kuinka tärkeää avoimuus on virastojen edustajien nimeämisessä, valinnassa ja nimittämisessä etenkin tapauksissa, joissa parlamentti on mukana;
14. pitää komission ensimmäistä joka toinen vuosi annettavaa korruptiontorjuntakertomusta lupaavana yrityksenä valvoa korruptiota jäsenvaltioissa; vaatii komissiota sisällyttämään tulevaan, vuoden 2016 kertomukseen korruptioriskejä EU:n toimielimissä koskevan analyysin samoin kuin katsauksen suurimpiin korruptio-ongelmiin jäsenvaltioissa, toimintasuositukset niiden torjumiseksi sekä komission seurantatoimet ottaen erityisesti huomioon korruption haitalliset vaikutukset sisämarkkinoiden toimintaan.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS LAUSUNNON ANTAVASSA
VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	16.2.2016
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 49 -: 1 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jan Philipp Albrecht, Michał Boni, Caterina Chinnici, Ignazio Corrao, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Laura Ferrara, Monika Flašíková Beňová, Lorenzo Fontana, Kinga Gál, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Eva Joly, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Timothy Kirkhope, Barbara Kudrycka, Kashetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, József Nagy, Péter Niedermüller, Soraya Post, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marina Albiol Guzmán, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Daniel Dalton, Dennis de Jong, Gérard Deprez, Anna Hedh, Petr Ježek, Emil Radev, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Barbara Spinelli, Elissavet Vozemberg-Vrionidi

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	21.3.2017
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 20 - : 2 0 : 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Michał Boni, Elmar Brok, Richard Corbett, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Țapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Gerolf Annemans, Ashley Fox, Sven Giegold, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Laura Agea

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA

20	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz
ECR	Ashley Fox, Kazimierz Michał Ujazdowski
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
NI	Diane James
PPE	Michał Boni, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Jérôme Lavrilleux, Paulo Rangel
S&D	Richard Corbett, Ramón Jáuregui Atondo, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira, Claudia Țapardel
VERTS/ALE	Pascal Durand, Sven Giegold

2	-
PPE	Elmar Brok, Rainer Wieland

2	0
ENF	Gerolf Annemans
PPE	Markus Pieper

	Äänestyskäyttäytymistä ja äänestysaikeita koskevat ilmoitukset
+	Gerolf Annemans
-	
0	

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää